

Iissa-

nomat

10.10.
Nro 21 /2019

Puolueista riippumaton paikkakunnan oma lehti

- Kaikki kodin remontit ammattitaidolla 30 vuoden kokemuksella.
- Rakennuspuusepän työt
- Korjausrakentaminen, myös märkätilat (sertifikaatti)

Miko Böök 040 505 4117 (li)
book.miko@gmail.com
www.sisustuspalvelu.fi

Tässä lehdessä
hyvinvointi- ja
terveysteema.
Sivut 5-11.

• KOKOUKSET • JUHLAT • SAUNA • HUVILA
PIKKUJOULUT
Ijoen rannalla Iissä

www.alarannankota.fi

VARAUKSET: 0400 388 690
myynti@alarannankota.fi

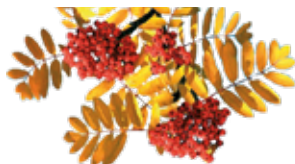
NAUDAN
LUOMULIHAA
SUORAMYNTINÄ
TILALTA

Meriläisentie 138, li

Lihakauppa
avoinna sovituksi,
soita Juusolle!

040 838 1648

Potuttaako?

Hanki talveksi ruokaperunat
suoraan kellariisi?

Hannu Rekinen, Tyrnävä
Puh. 0400 285 227

PERINNE- PORINAT

Kuvassa vas. Frans Wahlberg, Valde Vakkuri ja Hannes Rauma
Kuvaaja Hannes Torvela
Kuva: Kuivaniemen kotiseutuarkisto

ERÄNKÄYNTI ENNEN JA NYT

KUIVANIEMEN KIRJASTOSSA
KESKIVIIKKONA 16.10. KLO 17.30

ALUSTAJANA LAPIN VUODEN ERÄMIES
JUHA MÄKIMARTTI

KAHVITARJOILU
VAPAA PÄÄSY
TERVETULOA!

Järjestää: Kuivaniemen kirjasto

IIVARI ELLILÄ

Pekka Ellilä kertoo jääkärikapteeni
Iivari Ellilän elämästä ja sotilasurasta

Kuivaniemen kirjastossa
sunnuntaina 27.10.2019 klo 17.00.

Kahvitarjoilu
Vapaa pääsy - tervetuloa!

Järjestää: Kuivaniemen kirjasto ja Kuivaniemen kotiseutuyhdistys ry

Kuva: Pekka Ellilän arkisto

Kuorolaulua ja kansanmusiikkia

SYYSOITTO

kahvikonsertti

IISSÄ VALTARIN KOULULLA SUNNUNTAINA 13.10.2019 klo 14.00

Esiintyy
Akustiset + Arja Havakka, lin Laulupelimannit, li-Team,
lin kansalaisopiston aikuisten lauluryhmä, Kuivaniemen/
Simon Pelimannit, Oulun Huuliharppu-pelimannit,
Pohjankartanon mandoliinit, Tikkarit, Juuret Suomessa kuoro ym.

Järjestää lin Laulupelimannit

Ohjelmat 5 €, sisältää arvan

HAUTAUSPALVELUT

A. KOVA OY

Kanssasi surun kohdatessa

Perinteikäs täyden palvelun
hautaustoimisto Iissä on tukenasi
kaikissa hautausasioihin liittyvissä
järjestelyissä.

Kukkakaupastamme saat
taidokkaasti tehtyjen surusidontojen
lisäksi kimput kaikkiin tilaisuuksiin,
upeat kauden kukat ja
viherkasvit kotiisi.

IIN HAUTAUSTOIMISTO JA IIN KUKKAKAUPPA

Haminantie 1, 91100 II
P. (08) 817 6100 (24 h)

iinhautaustoimisto@arvokovaoy.fi

iinkukkakauppa@arvokovaoy.fi

Avoinna: ma-pe 9-17, la 9-13

Kukkien itsepalvelumyymälä klo 8-21

www.arvokovaoy.fi

ekukka.fi

IIN ALUE

Päivystävä pappi lin hoito-osastolla to 10.10. ja to 24.10. klo 14:30. Voit pyytää seurakunnan työntekijää käymään luonasi tai omaisesi luona.

7-iltapäivä to 10.10. ja to 17.10. klo 15 lin seurakuntatalon kerhuhuone. 7-luokkalaisille tarkoitettu avoin iltapäivä.

Nuortenilta to 10.10. ja to 17.10. klo 18 lin seurakuntatalon kerhuhuone.

Kirkkokuoro to 10.10. ja to 17.10. klo 18:15 lin seurakuntasali.

Iin perhekerho pe 11.10. ja pe 18.10. klo 10-12 lin seurakuntatalon kerhuhuone.

Messu su 13.10. klo 10 lin kirkko. Pyhäpäivä: 18. sunnuntai helluntaista. Toimittaa: Pekka Soronen, kanttorina: Markku Jaakkola. Tekstinlukijat: Anna-Liisa Hökkä ja Seija Aho. Palvelutehtävissä porinapiiriläisiä. Kirkkokahvit.

Lautapeli-iltapäivä su 13.10. klo 14 lin seurakuntatalon kerhuhuone.

Varhaisnuorten kerho ma 14.10. ja ke 16.10. klo 17 lin seurakuntatalon kerhuhuone.

Vauva- ja taaperoryhmä ke 16.10. ja ke 30.10. 10-11:30 lin seurakuntatalon kerhuhuone. Ryhmä on 0-2 vuotiailla lapsilla ja heidän vanhemmilleen tarkoitettu laululeikkipainotteinen perhekerho.

Porinapiiri ke 16.10. klo 12 lin kappeli.

Hartaus lin hoivalla Emmintuvalla to 17.10. klo 13.

Sanajumalanpalvelus su 20.10. klo 10 lin kirkko. Pyhäpäivä: 19. sunnuntai helluntaista. Pyhäpäivän aihe: Rakkauden kaksoiskäsky. Toimittaa: Pekka Soronen, kanttorina: Eija Savolainen. Kolehti: Rauhan ja vakauden edistämiseen kehitysmaissa Kirkon Ulkomaanavun kautta. Palvelutehtävissä kirkkokuorolaisia. Kirkkokahvit!

Raamattu- ja rukouspiiri ti 22.10. klo 18 lin kappeli.

Ystävänkammari ke 23.10. klo 12 lin seurakuntasali.

Puistoamu ma 28.10. klo 10 seurakunnan liikunta- ja leikkipuisto. Ohjelmassa on pyhäkouluhetki, jossa lapset saavat osallistua eri tavoin.

Muistisairaiden ja omaisten ryhmä ti 29.10. klo 12 lin seurakuntasali.

Lapsikuoro to 31.10. klo 17 lin seurakuntasali. Harjoitus seurakuntatalolla.

Kynttilällinen pariskunnille la 9.11. klo 16:30-19 lin seurakuntasali.

Tule viettämään hyvä yhteinen hetki puolisisi kanssa. Musiikkia, pientä puhetta, tarjotaan ateria. Kynttilällinen on maksuton eikä tapahtumassa ole ryhmäkeskusteluja. Lastenhoito on järjestetty alle kouluikäisille lapsille. Ilmoita lapset hoitoon ilmoittautuessasi illalliselle. Ilm. 1.11. mennessä ja lisätietoja 0400 541 319/040 847 8936 tai www.iinseurakunta.fi.

Katso lisää tapahtumia ja lisätietoja www.iinseurakunta.fi

KUIVANIEMEN ALUE

Sanajumalanpalvelus su 13.10. klo 12 Kuivaniemen kirkko. 18. sunnuntai helluntaista, pyhäpäivän aihe: Kristityn vapaus. Toimittaa Pekka Soronen, kanttorina Markku Jaakkola. Kolehti: Lähetystyöhön seurakunnan nimeämän kirkon virallisen lähetysjärjestön kautta. Taksikuljetus kirkkoon vanhustentalon kerhuhuoneelta klo 11.30 tai voit tilata taksin kotioville puh: 040 571 8618/Anne Miettunen. Kyydin tarjoaa Kuivaniemen kappeliseurakunta.

Sanajumalanpalvelus su 20.10. klo 12 Kuivaniemen kirkko. 19. sunnuntai helluntaista, pyhäpäivän aihe: Rakkauden kaksoiskäsky. Toimittaa Pekka Soronen, kanttorina Eija Savolainen. Kolehti: Rauhan ja vakauden edistämiseen kehitysmaissa Kirkon Ulkomaanavun kautta. Palvelutehtävissä Pohjois-Suomen Syöpäyhdistyksen Kuivaniemen osasto. Taksikuljetus kirkkoon vanhustentalon kerhuhuoneelta klo 11.30 tai voit tilata taksin kotioville puh: 040 571 8618/Anne Miettunen. Kyydin tarjoaa Kuivaniemen kappeliseurakunta.

Kuivaniemen seurakuntakerho ma 14.10. klo 11 vanhustentalon kerhuhuone.

Oijärven seurakuntakerho ma 21.10. klo 11 vanhustentalon kerhuhuone.

Kuivaniemen perhekerho to 17.10. ja to 31.10. klo 10 seurakuntatalo.

Hyryn nuoret laulajat ke 30.10. klo 18:30 Kuivaniemen Rauhaniyhdistys.

Nuortenilta to 31.10. klo 15:30 Majakassa. Kaikille avoin, ohjelmallinen ilta. Lopuksi vapaata oleskelua ja kahvit. Lisätietoja Katriltta puh: 0400 882 315.

Oijärven hautausmaan siivoustalkoot ti 15.10. klo 10 laitetaan hautausmaa siivokseen, talkoolaisille ruoka klo 12!

Vauva- ja taaperoryhmä ke 16.10. ja ke 30.10. klo 10 - 11:30 lin seurakuntatalo, kerhuhuone.

Kynttilällinen pariskunnille la 9.11. klo 16:30 - 19 lin seurakuntatalo, sali. Tule viettämään hyvä yhteinen hetki puolisisi kanssa! Kynttilällisellä on musiikkia, pientä puhetta, tarjotaan ateria. Ilta maksuton eikä tapahtumassa ole ryhmäkeskusteluja. Illallisen ajaksi on järjestetty lastenhoito alle kouluikäisille lapsille. Ilmoita lapset hoitoon ilmoittautuessasi illalliselle, rajallinen määrä paikkoja lastenhoitoon. Ilmoittautuminen 1.11. mennessä ja lisätietoja puh: 0400 541 319/040 847 8936 tai www.iinseurakunta.fi.

Katso lisätietoja www.iinseurakunta.fi

Konsertin aluksi kuultiin "Laulajan tervehdys" niminen kappale.

Iin Mieslaulajilla onnistunut juhlakonsertti

Iin Mieslaulajien 55-vuotisjuhlakonsertti täytti Haminan koulun juhlasalin syyskuun viimeisenä sunnuntaina. Kuoron ohjelmistoon kuuluu musiikkia kevyestä klassiseen. Kuoro on vuosien varrella tehnyt useita levytyksiä ja hakenut ohjelmistonsa uusia tapoja esittää mieskuorolauluja, kuoron taiteellisen johtajan Markku Koskelan sovituksina. Myös omia sävellyksiä Koskelalta löytyy ja niitä monet muutkin kuorot ovat ottaneet ohjelmistonsa.

Juhlakonsertissa yleisö sai kuulla kuoron taidokasta laulua niin perinteisellä, kuin hieman perinteisestä mieskuorolaulusta poikkeavalla tavalla esitettynä.

Tilaisuuden juonsi kuorossa pitkään vaikuttanut ja edelleen vaikuttava Jari-Juk-

ka Jokela. Iin Mieslaulajien puheenjohtajana toimii tällä hetkellä Markku Vitikka ja kuoron taiteellisena johtajana Markku Koskela.

Iin Mieslaulajien perustava kokous pidettiin 4.12.1963. Läsä olivat Reino Kaisto, Erso Ervasti,

Otto Kurttila, Heimo Iso-pahkala, Heikki Sarkkinen, Eero Laitinen, Alpo Tervo, Jouni Joensuu, Veli Poutiainen, Aarto Pietikäinen, Lauri Joensuu ja Mauno Rieki. Puheenjohtajana kuoron alkutaipaleella toimi Mauno Rieki ja taiteellisena joh-

tajana Aarto Pietikäinen. Kuoro on vuosikymmenten aikana konsertoinut ympäri maata, sekä useissa muissa maissa. Juhlakonsertin jälkeen kuoro suuntasi konserttimatkalle Espanjaan. MTR

Jari-Jukka Jokela luki yleisölle otteita kuoron perustamiskokouksen pöytäkirjasta. Taustalla vasemmalla kuoron taiteellinen johtaja Markku Koskela.

Iin Mieslaulajien 55-vuotisjuhlakonsertissa oli runsaasti yleisöä.

Nro 21 10.10.2019

Puoleista riippumaton paikkakunnan oma lehti
Jakelu: 4800 kpl, yritykset ja taloudet Iin alueella.

www.iisanomat.fi

Henkilökohtainen tapaaminen sopimuksen mukaan (p. 050 439 9963 tai 0400 385 281)

Julkaisija:

Iin Lehti Oy/VKK-Media Oy, sähköposti: info@iinlehti.fi

Vastaava toimittaja:

Heimo Turunen 0400 385 281, info@iinlehti.fi

Toimittaja li

Matti-Tapio Rissanen 044 974 4537, mattitapio.rissanen@gmail.com

Ilmoitusmyynti:

Heimo Turunen 0400 385 281, info@iinlehti.fi

Terttu Salmi 0400 499 745, terttu.k.salmi@gmail.com

Sivunvalmistus:

VKK-Media Oy, Eila Lahtinen 0400 584 184, eila.lahtinen@vkkmedia.fi

Painopaikka: Suomalainen Lehtipaino Oy, Kajaani

HINNAT:

Etusivu 1,40 e pmm

Takasivu 1,30 e pmm

Sisäsivut 1,20 e pmm

(hintoihin lisätään alv 24 %)

Tilauhinta muualle 12 kk 50,00 €

Hinta sisältää alv. 10%.

YRITTÄJÄ! Ota yhteyttä ja kysy tarjousta ilmoittelusta.

Lehden sivulla on 6-palstaa

PALSTAKOOT:

1 p 40 mm

2 p 83 mm

3 p 127 mm

4 p 170 mm

5 p 214 mm

6 p 257 mm

1 sivu 257x355 mm

Suuremmista ilmoituksista kysy tarjous

Iisanomat ilmestyy joka toinen viikko (parillisina viikkoina). Aineiston toivotaan olevan toimituksessa mielellään edellisen viikon torstaina.

Virheestä, joka johtuu esim. epäselvästä käsikirjoituksesta tai puhelinviestissä sattuneesta väärinkäsityksestä lehti ei vastaa. Mikäli ilmoitusta ei tuotannollisista tai muista toiminnallisista syistä (esim. lakko) tai asiakkaasta johtuvista syistä voida julkaisua, lehti ei vastaa ilmoittajalle mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta. Lehden vastuu ilmoituksen poistamisesta tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enintään ilmoituksesta maksetun maksun määrän palauttamiseen. Muistutus virheellisestä ilmoituksesta on tehtävä lehdelle 8 vrk:n kuluessa ilmestymispäivästä.

jäsenyritys

SEURAAVA IISANOMAT NRO 22
ILMESTYY TO 24.10.2019.
Lehden tuleva aineisto toimitukseen
mielellään to 17.10.2019 mennessä.

HH-Yrityspalvelu suosii sähköisiä palveluita

Yli kahdenkymmenen vuoden kokemuksella HH-Yrityspalveluiden Heikki Helekoski auttaa yrityksiä taloudellisen kehityksen ennakoimisessa, liiketoiminnan

kehittämisessä ja parhaantuloksen saavuttamisessa.

Yrityksen toimisto sijaitsee Iin ydinkeskustassa Puistotiellä, josta käsin

Heikki palvelee asiakkaita kirjanpitoon, palkkalaskentaan, laskutukseen ja moniin muihin yrityksen taloushallintaan liittyvissä asioissa.

-Asiakkaat koostuvat

pääasiassa Iin seudulta, Iin Yrittäjien toiminnassa aktiivisesti vaikuttanut Heikki Helekoski kertoo.

Hän kuului Iin Yrittäjien hallitukseen lähes kymme-

nen vuoden ajan ja oli mukana Paikallista -hanketta suunniteltaessa. Sitten hän on jäänyt hallitustyöskentelystä pois, toimien tällä hetkellä Iin Lions Clubin presidenttinä.

-Ilolla olen pannut merkille iiläisten yritysten mukaan lähtöä Paikallista -hankkeeseen. Itse olen vähentänyt huomattavasti paperin käyttöä ja siirtynyt sähköisiin raportointeihin ilman paperitulosteita. Lisäksi olemme panostaneet energiansäästöön muun muassa ilmalämpöpumpun asentamisella, Heikki kertoo yrityksensä panoksesta ympäristöasioissa.

Vapaa-ajallaan Heikki Helekoski harrastaa Lions Club toiminnan lisäksi musiikkia, sekä luonnossa liikumista kahden koiransa kanssa.

-Koirat ovat hyvä syy lähteä liikkeelle, vaikka väsyttäisikin, hän toteaa. MTR

Tänä vuonna tuli hyvä omenasato, Heikki Helekoski toteaa kauniilla pihallaan kasvavan omenapuun alla.

**Seuraa yritysten
kuulumisia:**

[facebook.com/
paikallista](https://facebook.com/paikallista)

Paikallista -merkistä tunnustetut iiläisistä arvoista ylpeän yrityksen, jonka koti- tai toimipaikka sijaitsee lissä ja se työllistää iiläisen yrittäjän tai iiläisiä.

Paikallista -yritys on sitoutunut edistämään Iin resurssivii-sautta, joka tarkoittaa kykyä käyttää erilaisia resursseja harkitusti, hyvinvointia sekä kestävästi edistävällä tavalla.

Yritykset voivat hakea merkkiä maksutta verkossa: greenpolis.fi/paikallista.

Yksilöllistä hoitoa rauhallisessa ympäristössä

Kauneushoitola Outi tarjoaa kauneushoitopalveluja aivan Iin keskustan tuntumassa. Yrityksen takaa löytyvä Outi Kantola on toiminut yrittäjänä kuusi vuotta, josta neljä nykyisissä tiloissa Iin Kirstinharjussa.

-Lapsuuden haaveeni oli tulla kampaajaksi. Aivan sille alalle en päätenyt, mutta samantyyppiselle ja ihmisten hyvinvoinnista huolehtimaan kuitenkin, Outi kertoo.

Kauneushoitola Outin asiakaskunta on pääosin iiläisiä ja kesäisin mökkiläisiä, sekä jonkin verran naapurikunnista tulevista asiakkaista. Keväisin ja syksyisin suosituimpia hoitoja ovat kasvohoidot ja asiakkaista suurempi osa on naisia.

-Miesten osuus asiakkaista on lisääntynyt ja etenkin nuoret miehet osaavat huolehtia omasta hyvinvoinnistaan. Miehillä suosituimpia ovat jalkahoidot, Outi toteaa.

Kasvo- ja jalkahoitojen li-

säksi palveluvalikoimasta löytyy käsihoitoja, sokerointia, ripsipidennystä, meikkiä ja moni muita kauneuteen liittyviä hoitoja ja tuotteita. Tarvittaessa Outi tulee tekemään hoitoja asiakkaan kotiin.

Paikallista -hanketta hän yksinyrittäjänä arvostaa etenkin yhteisöllisyyden lisääjänä ja näkyvyyttä yrittäjälle antavana toimintana. Sen puitteissa kauneushoitola Outi on sitoutunut energiansäästöön, jätteiden kierrättämiseen ja hävikin vähentämiseen.

-Kierrätän kaiken mahdollisen ja olen tietoisesti opetellut sammuttamaan valot hoitotilasta lähtiessäni piipahtamaan pihan toisella puolella olevassa kodissamme. MTR

Kauneushoitola Outin yrittäjä SKY- kosmetologi Outi Kantola vastaanottaa viihtyisissä rauhallisissa hoitotiloissaan Iin Kirstinharjussa.

Evakkomuistoja Pohjois-Suomesta

Outi Autti kertoi evakuoinnin Lapissa alkaneen sopuisasti ja sakalaisten jopa auttaneen evakuoitinta Tornion maihinnoisuun saakka.

Minusta tuli sotien seurauksena ikuinen evakko, Mauno Hautala totesi.

Iin kirjasto ja kansalaisopisto, yhdessä Minna Cantthin jalanjäljillä – tasa-arvon edistäminen kirjallisuuden ja taiteen keinoin-hankkeen kanssa, järjestävät syksyn ja talven aikana luentosarjan ”Elämänmeno -kulttuuria, tietoa ja tarinoita”

Ensimmäinen luento Nätteporin auditoriossa keskittyi evakkomuistoihin Pohjois-Suomesta. Alustajina olivat Oulun yliopiston tutkijatohtorit Outi Autti ja

Syyskuun 1944 alussa Puolustusvoimien ylipäällikkö antoi evakuoitikäskyn, joka koski Lapin läänin ja Oulun läänin itäisiä osia. Evakuoinnin piiriin kuuluivat siviiliväestö, läänin ja kuntien hallinto sekä julkiset palvelut, seurakunnat, sanomalehdet, pankit sekä karja ja hevoset. Lapin väkiluku vuonna 1944 oli 143 564 henkeä. Ruotsiin evakuoitiin 56 417, muualle Suomeen 47 468 henkeä. Osa

”Läheskään aina ei tiedetty, mihin oltiin menossa.”

Hanna-Leena Määttä. Auttin luento käsitteli lappilaisen evakkomuistoja vuosilta 1944-1945, perustuen evakossa olleiden haastatteluihin Rovaniemen ja Posion seuduilla, sekä kirjoituskilpailuaineistoihin. Hanna-Leena Määttä keskittyi kirjallisuuteen muistamisen välineenä ja pohjoisen näkymiseen evakoita käsittelevissä kirjoissa.

hakeutui muualle omin voimin. Osa uhmasi evakuoitikäskyä ja jäi piilottelemaan metsiin ja erämaihin. Evakuointi onnistuttiin Lapissa tekemään noin kahdessa viikossa.

-Tilanne oli kaoottinen, monet perheet hajosivat. Mukaan sai ottaa vain välttämättömät, sen mitä jaksoi käsissään kantaa. Tärkeimpiä tavaroita pakattiin tur-

vaan vietäväksi ja vietiin tienvarteen, mutta näitä tavaroita ei useimmiten saatu enää takaisin. Läheskään aina ei tiedetty, mihin oltiin menossa. Matkaa tehtiin kävellen, veneillä, kuorma-autojen lavoilla ja junilla, Outi Autti kertoi evakkoon lähdöstä.

Ruotsiin mennessä ylitettiin valtakunnan raja, sitten yksityisyyden raja. Ruotsalaisotilaiden kirjattua tulijoiden tiedot ylös oli täisaunan ja terveydentilan tarkastamisen vuoro. Lapset saivat rokotuksia. Kaaos jatkui, kadoksissa olleita lapsia ja vanhuksia etsittiin.

-Perheenjäsenten toisistaan eroon joutuminen oli traumatisoivaa. Täisauna oli monelle negatiivisin kokemus: riisuttaminen, alastomana odottelu ja yhteissauna miessotilaiden läsnä ollessa koettiin louk-

odotettiin kiihkeästi, mutta paluu oli järkytys. Asunto-tilanne tuhotussa Lapissa oli heikko, jälleenrakennuksen haasteena oli pula tarvikkeista. Osasta Sallan, Kuusamon ja Petsamon asukkaista tuli siirtoväkeä ja heidät asutettiin muualle.

Hanna-Leena Määttä kertoi asuneensa Iissä kolmesta vuotta ennen muuttoaan Ouluun.

-Mummoni joutui Kuusamosta kaksi kertaa evakkoon ja vietti osan evakkoajastaan Iissä, Määttä aloitti esityksensä.

Evakkokirjallisuuteen hän kertoi kuuluvan romaaneja, omaelämäkerrallisia romaaneja, autofiktioita ja runoja, sekä lyriikkaa.

-Evakkokirjallisuus on ennen kaikkea Karjalan evakkouden kuvausta, Lapin evakkoutta kuvataan vähäisessä määrin, Määttä

”Evakkokokemuksista tekivät siedettäviä läheissuhteet ja muut sosiaaliset suhteet. Merkittävää oli myös vastaanottavan yhteisön myötätunto, ymmärrys ja halu auttaa.”

kaavana ja alentavana, Autti totesi evakkojen kokemuksista.

Evakkokokemuksista tekivät siedettäviä läheissuhteet ja muut sosiaaliset suhteet. Merkittävää oli myös vastaanottavan yhteisön myötätunto, ymmärrys ja halu auttaa.

Osa evakuoituista lappilaisista sai palata kotiseudulle sitä mukaa, kun rintamalinja eteni kohti pohjoista. Palautukset jatkuivat aina vuoden 1947 loppuun muun muassa miinavaaran ja tuhotun infrastruktuurin takia. Kotiinpaluuta

kertoi.

Määttä totesi evakoiden kokeneen olevansa käypäläisiä ja toisten armoilla olemisen olleen rasittava kokemus. Vastaanoton Länsi-Suomessa evakot kokivat kylmemmäksi kuin Itä-Suomessa.

-Syyskuussa 1944 meillä oli toinen evakkoon lähtö. Ensimmäinen oli koettu 30.9.1939 talvisodan alkaessa, alustuksia kuunnellut Mauno Hautala kertoi omista kokemuksistaan evakuoineista.

Lapin sodan evakuoinnin hän totesi olleen organi-

Hanna-Leena Määttä alusti kirjallisuudesta muistamisen välineenä.

soidumman ja tavaroitakin saadun mukaan evakkoon. Talvisodan alkaessa oli kaikki jouduttu jättämään kotiseudulle Sallaan.

-Kemijärven Kostamosta lähdimme evakkoon Pohjanmaalle Korttesjärvelle. Sieltä palasimme aikaan evakosta evakkoon, kun tulimme takaisin. Salla oli menetetty itäosaltaan ja kotimme jäi Neuvostoliiton puolelle, ikuisesti evakoksi

itseään kutsunut Mauno totesi.

Keskusteluissa todettiin Iissä olleen evakoita muun muassa Petsamosta. Paasilinnan kirjailijaveljeksistä Erno ja Arto kuuluivat Lapista Iihin evakuoituihin. Molempien muisteltiin olla lähellä hukkumista Iijokeen evakkoajana, Ernon uittotöissä ja Arton tiputtua veneestä. MTR

Evakkomuistoja Pohjois-Suomesta avasi ”Elämänmeno -kulttuuria, tietoa ja tarinoita” luentosarjan.

Hyvinvoinnin edistäminen kuuluu kaikille

Iin kunnan hyvinvointijohtaja Tarja Rahkola liputtaa yhteistyön ja toisista huolehtimisen puolesta hyvinvoinnin edistämiseksi.

-Isoin rooli hyvinvoinnin edistämiseksi on kuntalaisilla. Hyvinvoinnin edistäminen kuuluu kaikille, joten pidetään huoli itsestämme ja toinen toisistamme, Tarja toteaa.

Järjestöjen ja yhdistysten merkitystä hän pitää myös suurempana kuin kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa hyvinvoinnin edistämiseen kunnan alueella. Erilaisten yhdistysten tekemä työ ja kuntalaisten osallistaminen, sekä virkistys- ja harrastustoimintojen pyörittäminen, saavat hyvinvointijohtajalta kiitosta. Samoin seurakuntien tekemä työ.

-Oman ja instituutin roolin näen olla mahdollisimman paljon tukemassa virallisten ja epävirallisten yhteenliittymien tekemää työtä hyvinvoinnin edistämiseksi. Kunnan tehtävä on olla kokoava ja koordinoiva taho, joka avustaa ja auttaa palvelujen tuottamisen lisäksi, Tarja Rahkola summaa omaa ja johtamansa Ii-instituutti-liikelaitoksen tehtävää.

Kunnan toimintoista hän nostaa esille kirjaston ja kansalais-

opiston hyvinvointia edistävinä toimintoina, unohtamatta liikunnan, kulttuurin ja nuorisotyön merkitystä. Liikunnan aseman vahvistamista hyvinvointijohtaja tervehtii ilolla.

-Liikuntahalli, frisbeerata, Tikkamäki, Vihkosaaren uimaran ehostus, leikkipuistot ja monet muut liikuntaa edistävät investoinnit ovat mitä parhaita hyvinvoinnin edistämistä. Olemme kuntana tippuneet välillä jälkijoukkoihin liikuntaa panostamisessa, joten viime aikojen investoinnit liikunnan edistämiseen tulevat tarpeeseen, Tarja toteaa.

Oman hyvinvointinsa ylläpitämiseksi hän liikkuu aktiivisesti jaksakseen työssään ja harrastuksiensa parissa.

-Jokainen kokee hyvinvoinnin henkilökohtaisella persoonallisella tavallaan. Minulle se on hyvää henkistä ja ruumiillista kuntoa, perheen kanssa olemista, sosiaalista kanssakäymistä, ystävien tapaamista ja normaalia tasapainoista arkea. Kaiken perusta kohdallani on säännöllinen liikunta, jonka avulla jaksan harrastaa itselleni tärkeitä kulttuurientoja. MTR

Isoin rooli hyvinvoinnin edistämiseksi on kuntalaisilla. Hyvinvoinnin edistäminen kuuluu kaikille, joten pidetään huoli itsestämme ja toinen toisistamme, toteaa Tarja Rahkola.

LAPE-muutosohjelmantyo jatkuu

Pääministeri Antti Rinteen hallitusohjelma lupaa jatkoa LAPE-muutokselle vuosina 2020-2023. Lasten ja nuorten hyvinvointi sekä lapsiperheiden palvelujen parantaminen on kirjattu uuteen hallitusohjelmaan. Lapsi- ja perhepalvelujen muutos- ja kehittämistyö yli sivistystoimen ja soten rajojen jatkuu.

LAPE-muutosohjelma järjestää vuoden 2019 aikana kuntien ja maakuntien alueiden johtajille sekä päättäjille suunnatun valmennusprosessin eli LAPE-akatemia, jonka tavoitteena on tukea johtajien työtä lasten ja nuorten hyvinvoinnin johtamisessa sekä antaa lisäväittä entistä vaikuttavampaan toimintaan, kokonaisuuksien ymmärtämiseen ja verkostojen johtamiseen.

LAPE-muutosagentit ja sivistystoimen kunta-agentit varmistavat LAPE-muutostyön jatkumisen omilla alueillaan.

Iissä lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) toteuttamisesta vas-

taa kunnanhallituksen nimeämä LAPE-työryhmä, jota johtaa opetusjohtaja Tuomo Lukkari.

Lukkari kertoo ryhmän tärkeimpinä tehtävinä olevan koota yhteen kaikki lasten ja perheiden parissa työskentelevät tahot, sekä yhdessä sopia kunnassa toimintaperiaatteista ja tietojen paremmasta siirtymisestä.

-Tavoite tulee kaikille toimijoille yhteiseksi, eikä enää toimita palvelukeskeisesti vaan ihmislähtöisesti näkökulmasta, jossa lapsi ja nuori ovat keskiössä, opetusjohtaja toteaa ryhmän työskenteleystä.

Hän uskoo ihmisten yleensä tietävän mitä he tar-

vitsevat. Vastaavasti hyviä toimintamalleja ja ideoita on pilvin pimein, mutta ne harvoin vastaavat tarpeisiin, joita ihmisillä on.

-Tästä yhtälöstä pyrimme ulos ja työryhmässä vallitsee hyvä tekemisenmeininki, jossa itse kukin lupaa mitä seuraavaan kokoukseen mennessä tekee ja ne lupaukset on myös pidetty, Lukkari toteaa. MTR

Iin LAPE-työryhmän työskentely tapahtuu hyvässä yhteistyöhengessä.

Iiläiset urheiluseura-aktiivit Hyvinvointityöpajassa. Kuva: Riitta Räinen.

Kaikki iiläiset urheiluseurat mukana vähävaraisten lasten ja nuorten liikuntaa lisäämässä

Iin kunta/Ii-instituutti hakee erityisavustusta Pohjois-Suomen aluehallintovirastosta (AVI) vähävaraisten lasten ja nuorten ohjattuun liikunnan harrastamiseen liikuntaseuroissa.

Mikäli Iin kunta/Ii-instituutti liikelaitos saa avustusta se jaetaan kohde-

avustuksina paikallisille liikuntaa järjestäville seuroille ja yhdistyksille. Kunnan edelleen jakamalla avustuksella tuetaan vähävaraisten perheiden lasten tai nuorten liikunnan perustoimintaa. Perustoimintaa on lasten tai nuorten viikoittainen harrastaminen seuran ohjatussa

liikuntatoiminnassa.

Avustuksilla edistetään yhdenvertaisia, tasa-arvoisia ja saavutettavia liikunnan harrastusmahdollisuuksia sekä mahdollistetaan syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten harrastaminen urheiluseuroissa. Avustamisella myös ehkäistään lii-

kunnasta luopumista eli drop outia pitämällä vähävaraisten perheiden lapset ja nuoret mukana toiminnassa urheilijoina, liikkujina ja seuratoimijoina. Hankkeen kohderyhmänä ovat vähävaraisten perheiden 7-15-vuotiaat lapset ja nuoret.

Kaikki iiläiset urheiluseu-

rat Iin Urheilijat ry, Iin Yritys ry, Iin Hevosharrastajat ry, Iin Hiihtoseura ry, Ii Volley ry, AC Susikädet ry, Iisu ry, Kuivaniemen Yritys ry ja Iin Meriseura ry lähtivät tähän hankkeeseen mukaan. Vähävaraisille lapsille ja nuorille suunnattuja ohjattuja liikuntatoimintoja järjeste-

tään seuraavissa lajeissa; pesäpallo, hiihto, yleisurheilu, ratsastus, lentopallo, salibandy, jalkapallo, suunnistus ja purjehdus.

Iin kunta/Ii-instituutti haki avustusta 50 000 euroa ja tiedottaa lisää asiasta päätöksen saavuttua.

Iin taidekouluun vapaaoppilasjärjestelmä

Ii-instituutti -liikelaitoksen johtokunta hyväksyi kokouksessaan 24.9. vapaaoppilasjärjestelmän käyttöönoton Iin taidekoulussa syksystä 2019 alkaen.

Iin kunnassa keskeinen lasten ja nuorten harrastuksia tuottava taho on Iin kansalaisopisto ja taidekoulu. Kaikilla lapsilla ei ole tasavertaisia mahdollisuuksia osallistua erityisesti sellaisiin harrastuksiin, joissa on yksilöopetusta. Esimerkiksi taidekoulun yksilöopetus maksaa

210euroa/30minuuttia/lukuvuosi, joka voi olla osalle perheistä liian kallis. Jos perheessä harrastaa useampia lapsia, myös tällöin kustannukset vuositasolla voivat nousta suuriksi.

-Hallitusohjelmassa on linjauksia pyrkiä mahdollistamaan jokaiselle lapselle ainakin yksi harrastus. Iin kuntastrategiasa mainitaan jokaiselle iiläiselle löytyvästä harrastuksesta ja lasten, sekä nuorten kannustamisesta koko kylän voimin hyvän elämän kasvuun. Nämä edellyt-

tävät poikkihallinnollisia toimia tavoitteeseen pääsemiseksi, kansalaisopiston ja taidekoulun rehtori Janne Puolitaival toteaa.

Nyt hyväksytyssä mallissa vapaaoppilaspaikkoja myönnetään vuosittain maksimissaan neljä ja sama henkilö voi saada sen korkeintaan kolmena vuonna peräkkäin. Vapaaoppilaspaikka myönnetään taidekouluun joko musiikki- tai kuvataideopintoihin. Vapaaoppilaspaikan myöntämisen vaikuttavat perheen taloudellinen

tilanne, perheen koko, sekä lapsen/nuoren motivoituneisuus harrastuksen pariin. Perheet tekevät erillisen hakemuksen, johon liittyvät Oulunkaaren sosiaalitoimen perhepalveluilta todistuksen vähävaraisuudesta. Todistus vähävaraisuudesta ei edellytä sosiaalitoimen asiakkuutta.

-Tänä vuonna haku on poikkeuksellisesti syksyllä. Kannustan kaikkia, jotka uskovat tukeensa saavansa, sitä myös hakemaan. Päätökset vapaaoppilaspaikois-

ta teen lokakuun aikana, Janne Puolitaival kertoo ensimmäisestä hausta vapaaoppilaspaikoille.

Puolitaival pitää erittäin tärkeänä myös vähävaraisten perheiden lapsille taata mahdollisuudet harrastaa taloudellisesti kalliimpiakin taideharrastuksia.

-Jos yksikin lapsi tai nuori hyötyy nyt hyväksytyistä järjestelmistä, ovat siihen sijoitetut rahat antaneet yksilölle ja yhteiskunnalle moninkertaisen hyödyn, hän toteaa. MTR

Kirjastoauto tulevaisuuden palvelukeskus kylillä

Kirjastoauto Akseli on tarkoitus korvata uudella autolla. Samalla sen toimintoja pyritään laajentamaan monien palvelujen tuojaksi Iin eri kylille.

Iin kirjastoauto Akseli on muutaman vuoden kuluttua käyttöikänsä päässä. Valtionavustusten saamisen vaikeutuminen auton uusintaan

on saanut iiläiset miettimään kirjastoauton tulevaisuutta. Voisiko kirjastoauton mukana viedä muitakin toimintoja ja mitä eri kylille, on kunnas-

sa pohdittu.

Tähän liittyen on Akselin kyydissä ollut kunnan toimintojen esittelyjä ja kuntalaiset ovat voineet esittää toiveitaan palveluista, joille olisi kysyntää kirjastoauton saapuessa paikalle. Loppukesästä kirjastoautossa on voinut esittää toiveita kansalaisopiston rehtorille ja liikkuvasta nuokkarista kyläille nuorisiohjaajille.

Lokakuun ensimmäisenä tiistaina liikuntaneuvoja Marjo Veijola oli hypännyt kirjastoauton kyytiin puhumaan hyvinvoinnista Olhavan koulun, Yli-Olhavan Maamiessseuran ja Oijärven pysähdyspaikoilla. Marjon kanssa oli mahdollista jutella liikuntaan ja hyvinvointiin liittyvistä asioista, sekä esit-

tää toiveita aiheeseen liittyen. Lisäksi oli tarjolla Hyvinvointi-indeksitesti, jossa itse kukin pääsi arvioimaan erilaisia hyvinvointiin liittyviä asioita omalta kohdaltaan. Lopuksi liikuntaneuvoja antoi vinkkejä mahdollisten hyvinvointia heikentävien asioiden korjaamiseen.

-Ihminen on monimutkainen kokonaisuus, eikä pelkkä painon ja pituuden mittauksella saatu tulos kerro kaikkea kokonaishyvinvoinnista. Painoindeksi ei kerro mitään onnellisuudesta, eikä henkisestä puolesta, ja terveydestäkin vain hitusen, oli Marjon kiteytetty sanoma ihmisen kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista. MTR

Toimittajaa liikuntaneuvoja Marjo Veijola suositteli hyvinvointikyselyn perusteella varaamaan enemmän aikaa tavata ystäviä.

Vanhus- ja vammaisneuvoston tehtävät ovat moninaiset

Vanhus- ja vammaisneuvosto edistää, seuraa, toimii, vaikuttaa ja tiedottaa vanhusten, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden hyvinvointiin vaikuttavissa asioissa

Vanhus- ja vammaisneuvosto on Iin kunnan ja kunnan alueella toimivien eläkeläis-, vammais- ja pitkäaikaissairaiden järjestöjen sekä muiden vanhusten, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden kanssa toimivien lakisääteiden ja pysyväisluontoinen yhteistyöelin. Toiminta perustuu lakiin vanhustalain § 11, vammaisneuvostolain § 14, kuntalain 217 §).

Vanhus- ja vammaisneuvoston tehtävänä on:

- Valvoa, että ikääntyville, vammaisille ja pitkäaikaissairaille tärkeissä kysymyksissä, erityisesti heille tarkoitettujen palveluiden, tukitoimien ja muiden etuuksien järjestämisessä sekä niiden saatavuuden parantamisessa, otetaan huomioon ko. ryhmien edustajien asiantuntemus.

- Edistää aktiivisesti vanhusten, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa julkiseen päätöksentekoon.

- Seurata vanhusten,

vammaisten ja pitkäaikaissairaiden palvelutarpeiden kehitystä ja palveluiden tasoa.

- Toimia neuvoa antavana elimenä, tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja vanhuksia, vammaisia ja pitkäaikaissairaita koskevista asioista.

- Vaikuttaa ympäristön suunnitteluun ja toteutukseen siten, että julkiset ja yksityiset tilat soveltuvat myös niiden henkilöiden käyttöön, joiden liikunta- ja toimintakyky on iän, vamman tai sairauden vuoksi rajoittunut.

- Edistää vanhusten, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden tasa-arvoista osallistumista muiden väestöryhmien kanssa yhteiskunnallisiin toimintoihin, kuten koulutukseen, sosiaalipalveluihin, terveydenhoitoon, kulttuuri- ja vapaa-ajantapahtumiin sekä muihin palveluihin.

- Edistää osaltaan kunnan väestön omaehtoista toimintakyvyn ylläpitämistä ja terveyden ja hyvinvoin-

Iin vanhus- ja vammaisneuvosto kuulee paljon eri asiantuntijoita – ke 25.9.2019 kokouksessa Lähde –hanketta esitteli Taija Sallio.

nin edistämistä.

- Kutsua kunnan alueella toimivat eläkeläis-, vammais- ja pitkäaikaissairaiden järjestöt vähintään kerran vuodessa yhteistyö- ja neuvottelu-tilaisuuteen.

- Edistää sukupolvien välistä vuoropuhelua.

- Tiedottaa käsittelemistään asioista.

- Valmistella vuosittain toimintasuunnitelma ja toimintakertomus.

- Hoitaa muut toimialaan kuuluvat kunnanhallituksen määräämät tehtävät.

- Iin vanhus- ja vammaisneuvosto on organisoinut vuoden 2019 Vanhustenviikon, perustanut Esteettö-

myyskartoitustyöryhmän ja pilotoinut esteettömyyskartoitusmallin sekä käynnistänyt suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi.

Vanhus- ja vammaisneuvosto kutsuu kaikki kunnan alueella toimivat eläkeläis-, vammais- ja pitkäaikaissairaiden järjestöt ja asiasta kiinnostuneet yhteistyö- ja neuvottelu-tilaisuuteen ti 10.12.2019 klo 18-20 Museokahvila Huilinkiin.

Hyvinvointi näkyy vuoden 2020 talousarviossa

Hyvinvointi näkyy Iin kunnan talousarviossa 2020. Hyvinvointityöpajassa Iin kunnan hallinnon ja elinvoiman työntekijöitä.

Kuntalain 1 § mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävä kehitystä alueellaan. Kunnan on seurattava asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä

niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja

hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain. (12 § Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen kunnassa.

Vuoden 2019 alusta Iin kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen Hyte-työryhmänä on toiminut Iin kunnan johtoryhmä, jossa ovat jäsenenä kaikki toimialajohtajat, sekä Oulunkaaren kuntayhtymän ja Iin Micropoliksen edustajat.

Iin kunnassa hyvinvoinnin tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit tulevat jatkossa näkymään talousarviossa ja näistä myös raportoidaan osana Iin kunnan talouden toteutumista – jatkossa myös tilinpäätös sisältää toteutuneet hyvinvoinnin asiat.

Näkyvä osa Meijän Iin hyvinvointikertomusta ovat hyvinvointityöpajat – jotka ovat pyöriineet koko syksyn ja jokaiselta hallintokunnalta valmistuu oma Hy-

vinvoinnin kortti – näistä Hyte-työryhmä valmistee Iin kunnan hyvinvoinnin kortin, joka liitetään osaksi Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointikertomusta.

Iin kunnalle on tärkeää, että hyvinvointi on mukana strategiassa ja nyt talousarvioasiakirjoissa. Meidän Iin hyvinvointimallissa hy-

vinvointikertomuksen valmistelussa on otettu uusi, kuntalaislähtöinen ja kuntalaisten koettuun hyvinvointiin perustuva suunta. Iin kylien ja alueiden Hyvinvointityöpajat käynnistyivät keväällä 2019 ja jatkuvat jälleen keväällä 2020.

Meidän Iin hyvinvointikertomus ei ole kerta-

luonteinen – vaan jatkuva prosessi toteaa hyvinvointikoordinaattori Riitta Räinen. On ollut ilo huomata, miten kunnan eri hallintokunnat ovat hyvinvointityöpajat ottaneet innostuneena vastaan – hyvinvointi kuuluu meille kaikille.

Iin Hyte-työryhmä on asettanut tavoitteet, jotka tulevat näkymään Iin kunnan talousarviossa vuodelle 2020.

Toimintapäivänä tavataan tuttuja ja vietetään laatu-aikaa

Kalle Kehusmaa ja Raiili Koskela johdattivat yhteislaulua Edvard Leinosen, Arvo Viinamäen ja Maria-Liisa Halosen säestäessä. Uralin pihlaja kajahti komeasti.

Iin vanhustentalojen kerhohuoneelta kuuluu iloista puheensorinaa ja kahvin tuoksu houkuttelee astumaan sisään. Kerran kuukaudessa toteutuva toimintapäivä on alkamassa

Eläkeliiton Iin osaston toimiessa tällä kertaa järjestäjätahona.

-Me iiläiset eläkeläisjärjestöt ja seurakunta vuotelemme järjestäjinä, joten joka neljäs kerta on itse ku-

kin taho vetovastuussa, Elvi Kehusmaa kertoo kahvinkeiton lomassa.

Toimintapäivänä tarjottavat kahvit ja muut tarvikkeet puolestaan hankkii Oulunkaaren seutukunnan

Toimintapäivänä vaihdetaan kuulumisia ja parannetaan maailmaa.

vanhuspalvelut. Palveluesimies Sari Vitikka tervehtii ilolla yhteistyötä järjestöjen kanssa.

-Voimat yhdistämällä saamme niukoilla resursseilla enemmän aikaan ja pys-

tymme järjestämään tukeaa sekä toimintaa ikäihmisten arkeen, Sari toteaa.

Toimintapäivänä kerhohuoneella lauletaan ja kahvitellaan vapaan seurustelun merkeissä. Osallistuja-

Eläkeliiton Iin osaston Elvi Kehusmaa huolehti kahvinkeiton ja tarjoilun onnistumisesta.

määrä vaihtelee olosuhteista riippuen, tällä kertaa paikalla on parikymmentä henkilöä. Seuraava toimintapäivä on 6.11. MTR

Näe, huomaa, kuule - tunnista omaishoitaja

Eija Rajala toimii äitinsä omaishoitajana. Tässä pöydässä pohdittiin porukalla lisätiedon tarvetta.

Iin Järjestötalolla 2.10. koontunut Ommaisraati pohti omaishoitajien asemaa, kooten omaishoitajia ja hoidettavia yhteisten pöytien ääreen.

Ommaisraati on Oulun seudun omaishoitajat ry:n toimintamalli, jota ollaan rahoittamassa Iihin. Tarkoituksena on auttaa omaisistaan huolehtivia ja heidän läheisiään jaksamaan paremmin arjessaan ja huolehtimaan hyvinvoinnistaan. Tarjolla on tietoa, tukea ja toimin-

ta. Lisäksi yhdistys pyrkii edistämään omaishoitajien oikeuksia ja kehittämään innovatiivisia palveluita. Vuoden 2019 teemana on "Näe, huomaa, kuule - tunnista omaishoitaja"

Iin Ommaisraadain järjestämisestä vastasivat opinnäytetyönään Lapin Ammattikorkeakoulun geronomiopiskelijat Helena Seppänen ja Maria Heikkilä yhteistyössä Oulun seudun omaishoitajat ry:n, Oulunkaaren kuntayhtymän Iin

vanhuspalveluiden sekä Iin seurakunnan kanssa.

Tapahtuman tarkoituksena oli kuulla ja tiedottaa Iin omaishoitajille tärkeistä asioista, edistää omaishoidon yhteistyötä kotikunnan ja Oulunkaaren kuntayhtymän päättäjien, sekä yhteistyötoimien kanssa.

Oulun seudun omaishoitajien toimintaa esitellyt Minna Hernberg kertoi yhdistyksen toimivan kahdeksan kunnan alueella Oulun seudulla. Alueen väkiluku on 260 000 ja omaisiaan hoitavien määräksi arvioidaan 25 000 henkilöä.

-Toimintamme kolme tärkeintä tavoitetta ovat tuen saaminen omaishoitajille elämän eri tilanteisiin, järjestää toimintaa ja tekemistä, sekä tiedotus- ja koulutustoimintaa, Hernberg totesi.

Yhdistyksellä on sopimus toiminnasta Oulun kaupungin kanssa ja Ommaisraati toimintamalli on saanut oikeusministeriön myöntämän demokraatiapalkinnon kunniamaininnan vuonna 2017. Oulun mallin pohjalta Iihin ollaan luomassa omaa toimintatapaa Ommaisraati toiminnalle.

Oulunkaaren vanhuspalveluiden palveluesimies Sari Vitikka esitteli kevääl-

Ommaisraati Iin Järjestötalolla oli osa Lapin ammattikorkeakoulun geronomiopiskelijoiden Helena Seppänen ja Marja Heikkilän opinnäytetyötä.

lä omaishoitajille suunnatun kyselyn tuloksia.

-Iissä omaishoitajia on reilut 130. Osa hoitaa vanhuksia, osa eritasoisia vammaisia. Kotona hoidetaan yllättävän huonokuntoisia omaisia ja tarve yhteisille keskusteluille, sekä tapaamisille on suurta, Vitikka kertoi.

Kyselyyn vastanneista kolmestakymmenestä yhdeksästä omaishoitajasta kaksikymmentäyksi ei esi-

merkiksi pidä omaishoidon vapaita ollenkaan.

-Tarjolla olevista tukipalveluista eniten käytettyjä ovat turvapuhelin, kotihoidon käynnit, sekä kotisairaanhoidon käynnit, Sari totesi.

Palautteet lisätuesta osoittavat eniten kaivattavan hoitoapua kiireiselläkin aika-tilalla, kuljetusapua, viriketoimintaa omaishoitajille, sekä omaishoitajan voinnin seurantaa.

Alustuspuheenvuorojen jälkeen omaishoitajat jakaantuivat ryhmiin pohtimaan jaksamiseen ja tarvittaviin tukitoimiin liittyviä kysymyksiä. Ryhmätöiden yhteenvedot kootaan marraskuussa kokoontuvan yhteistyöfoorummin käyttöön. Yhteistyöfoorumissa kuntapäättäjät ja omaiset pohtivat yhdessä ommaisraadissa esille nostettuja asioita omaishoitajien aseman parantamiseksi. MTR

Iin ensimmäinen ommaisraati kokosi omaishoitajia yhteisten pöytien ääreen.

*Lasten oikeuksien päivän
kunniaksi*

MLL:N JÄSENILLE

**ILMAINEN RETKI
HOP LOPPIIN
16.11.2019!**

Bussi lähtee lin torilta klo 9.30 ja takaisin olemme lissä klo 15.00

Muille kuin jäsenille reissu on 15 €/lapsi (sisältää pääsymaksun Hop Loppiin sekä bussikyydin).

Ilmoittautumiset osoitteeseen johannakonttila.ii@gmail.com. Kerro ilmoittautumisen yhteydessä oletteko jäseniä.

MLL
Lapset ensin.
L

Esteettömyystyöryhmän jäsenet Salme Tanninen, Pasi Rajala, Taimi Hautala ja Reijo Kehus kertovat huomionsa Haminan koulun ulko-ovella havaituista ongelmista, jotka työryhmän sihteeri Riitta Räinen merkitsee tarkasti muistiin.

Iin kunnan kiinteistöjen esteettömyys kartoitetaan

Kartoittaja kerää tarvittavat tiedot kohteesta lomakkeiden avulla ja laatii raportin, jossa kuvataan esteettömyyden nykytila.

Vanhus- ja vammaisneuvoston valitsema esteettömyystyöryhmä on kartoittanut Iin kunnan kiinteistöjä Iissä ja Kuivaniemellä. Kuivaniemellä kartoitukset tehtiin 3.10. Kuivaniemitalolla ja Kuivaniemen koululla. Iissä esteettömyyskartoituskohteina olivat 4.10. Haminan koulu ja Nättepori.

Esteettömyyskartoitus on työkalu ympäristön esteettömyyden nykytilan selvittämiseksi. Rakennetun ympäristön esteettömyyden kartoitusmenetelmä (ESKEH) kehitettiin vuosina 2007-2009 valtakunnallisena yhteistyöprojektina ja menetelmä päivitettiin Inva-

lidiliiton Esteettömyyskeskus ESKE:ssä vuonna 2018.

ESKEH-kartoitusmenetelmä on tarkoitettu rakennusten ja niiden ulkoalueiden kartoittamista varten. Kartoituksen avulla saadaan tietoa siitä, missä kohdin esteettömyydelle asetetut kriteerit toteutuvat. Saatua tietoa voidaan hyödyntää kohteen korjaus- ja muutostöiden suunnittelussa.

Kartoittaja kerää tarvittavat tiedot kohteesta lomakkeiden avulla ja laatii raportin, jossa kuvataan esteettömyyden nykytila, puutteet ja antaa toimenpite-ehdotuksia esteettömyyden kehittämiseksi.

-Iissä kartoitus tehdään kuntastrategian hengen mukaisesti osallistamista hyödyntäen. Mukaan on kutsuttu kuntalaisia, joiden asiantuntemusta eri ryhmillle ongelmia aiheuttavista esteistä haluamme hyödyntää, vanhus- ja vammaisneuvos-

ton puheenjohtaja Pekka Koskela kertoo.

Esteettömyystyöryhmässä on edustus ainakin näkö-, kuulo-, ja liikuntavammaisista. Työryhmä toteasi Haminan koululla olevan asianmukaisen hissien ja va-laistuksen riittävän.

Parannettavaa löytyi muun muassa ulko-oven avaamismekanismissa, sekä kynnykslistassa ulko-ovella. Haminan koululta, samoin kuin muistakin esteettömyyskartoituskohteista puuttuivat opasteet kiinteistön pääsisäänkäynnille. Myös parkki-alueille tarvitaan selkeämpi opastus invapaisäköinnistä.

Kartoituksessa mukana ollut kiinteistöpalveluesimies Juha Ukkonen Iin ateria- ja tilapalveluista kertoi havaitut puutteet otettavan vakavasti ja niiden suhteen ryhdytään pikaisesti toimenpiteisiin. MTR

TANJAN
KUVA-STIN
TANJA VARPENIUS
PARTURI-KAMPAAJA

Olen lomalla 19.10. - 22.10.
9.11. - 14.11.

08 4156 3882
Vääränpolku 13, 91100 Ii
kuvastin@luukku.com

L'ORÉAL
KAUNEUSHOITOLA

PARTURI-KAMPAAMO
Paula Posti

Puh. 016 267 550
Ratie 6, 95200 Simo

Kosmetologipalvelut

- Ripsipidennykset • Sokeroinnit
- Meikit • Lahjakortit • Kotikäynnit

Outi
Kauneushoitola

SKY Kosmetologi
Outi Kantola

Kirstinharjuntie 11, Ii • P. 040 044 8873
info@kauneushoitolaouti.fi • www.kauneushoitolaouti.fi

KODINOMAISTA
ASUMISTA
MIELENTERVEYS-
KUNTOUTUJILLE
30 VUODEN AJAN

Jokisuuntie 15, 91100 Ii
puh. 08-817 7940
0400 253 270
Lea Tumelius

Tin Palvelukoti Oy

Simon
Parturi-Kampaamo
Terttu Lehto
Tervetuloa!

Puh. 016 276 611
Vanhatie 1, 95200 Simo

O-P-I
WELLA
PROFESSIONALS

Koulutettu hieroja Anne Tiiri
Virkkulantie 187 91100 Ii p. 040 755 1602

- klassinen hieronta
- alkuperäinen ja kokonaisvaltainen hermoratahieronta
- kalevalainen jäsenkorjaus
- lymfahoito
- Voice Massage

Koulun p-alue kaipaa selkeämpää opastusta invapaisköiden sijainnista.

Liikuntahalli avautuu vuoden 2020 alkupuolella

Iin liikuntahallilla tehdään viimeistelytyötä sisällä ja ulkona. Halli luovutetaan tilaajalle lokakuun lopussa.

Iin urheilukentän viereen rakenteilla oleva liikuntahalli on vaikuttava näky ulkoa ja sisältä. Liikuntahallin pinta-ala 1427 neliometriä, vapaan korkeuden ollessa 8,2 metriä.

Liikuntahallin koko mahdollistaa SM-tason pelin pelaamisen ainakin lentopallossa ja salibandyssä. Myös tenniskenttä liikuntahallista löytyy. Hallin toisen kerroksen kiinteisiin kat-

somoihin mahtuu parisaata katsojaa ja lisäkatsojat avautuvat seiniltä hallin lattiatasoon. Halliin rakentuu lisäksi kiipeilyseinä.

Harjoitus- ja koululaiskäytössä halli voidaan jakaa neljään osaan, joista jokaisessa on mahdollista pelata joko sulkapalloa kolmella kentällä tai vaihtoehtoisesti lentopalloa, koripalloa, salibandya yhdellä kentällä. Parhaimmillaan hallissa voi

siis olla peli käynnissä samaan aikaan kahdellatoista sulkapallokentällä.

Liikuntahallin toiseen kerrokseen tulee juoksusuora, sekä pituushyppypaikka ja junioreiden lyöntiharjoitukset pesäpallossa mahdollistava lyöntipaikka. Suunnitteilla on toisen kerroksen monitoimitilaan, lasten leikki- ja seikkailualue, nuorisotilat, kisakanslia, ja järjestöjen kokoontumistila.

Väestönsuojatiloihin on tullut muutoksia alkuperäisiin suunnitelmiin virallisten määräysten osalta.

-Kyllähän tämä on monien toiveiden täyttymys, vaikka aivan kaikkea emme saaneet toteutettua halumallamme tavalla, vapaa-aikapäällikkö Pekka Suopanki toteaa. Suurimmat haasteet hän kertoo olleen väestönsuojatiloissa, jotka jakautuvat lohkoihin alkuperäisen

yhden suuren tilan sijaan.

Tekninen johtaja Janne Jokelainen kertoo rakentamisen pysyneen hyvin aikataulussa ja kustannusten ennakkoidussa.

-Kaikkiaan liikuntahallille tulee kalusteineen hintaa noin 5,5 miljoonaa euroa, Jokelainen toteaa.

Valtionavustusta Iin kunta sai hankkeen toteuttamiseen 750 000 euroa.

Ii-instituutti -liikelaitos

pyörittää toimintaa.

-Liikuntahalli valmistuu kuluvaan kuun lopussa. Sen jälkeen vuorossa ovat laitteistojen testaukset ja koekäytöt. Yleisölle halli avautuu tulevan vuoden alkupuolella, vapaa-aikapäällikkö kertoo. MTR

Urheilukentän puoleiselle hallin seinustalle on rakennettu katettu katsomo yleisurheilukilpailujen yleisölle.

Harjoituskäytössä halli on jaettavissa neljään lohkokoon, joilla jokaisella on omat pukeutumis- ja peseytymistilat naisille ja miehille.

Liikuntahallin toiseen kerrokseen sijoittuvat muun muassa juoksusuora, pituushyppypaikka ja pesäpallon lyöntipaikka.

Liiku maanantaisin Pohjois-Iissä

Miesten liikuntaryhmään osallistuu viikoittain reilut kymmenen miestä.

Pohjois-Iin kyläyhdistyksen viime kaudella lanseeraama "liiku maanantaisin Pohjois-Iissä" liikuntakampanja jatkuu. Tanjan salissa temmelletään, jumpataan ja pelataan kello kuudestatoista iltakymmeneen, useissa eri ryhmissä.

-Maanantai-iltapäivällä liikkuvat ensin 1-3 luokkien oppilaat, joiden jälkeen vuorossa ovat isommat koululaiset. Sen jälkeen jumpataan, ensin naiset, sitten miehet. Lopuksi on mahdollisuus peli-iltaan, kyläyhdistyksen puheenjohtaja Anita Sievänen kertoo.

Ohjaajina toimivat oman kylän Juho ja Joonas Veijola, sekä Eila Fäldt ja Paavo Halonen. Liikuntavälineitä kyläyhdistys on hankkinut Leader rahoituksen turvin ja kyläyhdistyksen puheenjohtaja lupaa hankkia lisää, jos

Maanantaisin Tanjan salissa riittää liikunnan riemua.

tarvetta on.

-Saliliikunnan ohella kyläläiset ovat aktiivisia kävelijöitä Hiivalan ja Paaso-Rantalan lenkeillä. Virkkulan kävely- ja pyörätietä hyödyntävät muutkin kuin pohjoisiiläiset, Anita nauhrauttaa. Tällä hän viittaa haminalaisiin ja asemalaisiin,

joita kiertävät pidempää lenkkiä Raasakan voimalaitoksen kautta ympyränä.

Tulevan vuoden aikana kyläyhdistyksen puheenjohtaja vihjaa avautuvan uuden lenkin "Akola-Junnilan reitin", jättäen tarkemman tiedon reitistä tuleviin keskusteluihin. MTR

Iin urheilutietäjät Yhden topparin taktiikka joukkueessa kilpailijat Sami Halonen, Sami Koskenniska, Matti Ahola, Antti Toppari ja Toni Latvamäki.

Iin avoimissa ratkaistiin urheilutietäjät

Iin Järjestötalon sali täyttyi sunnuntaina 29.9. tietokilpailuja harrastavista urheilutietäjistä. Joukkueita oli saapunut Iin lisäksi Oulusta, Kempeleestä ja Limingasta, ennätyselliset yhdeksän joukkuetta.

Järjestyksessään neljänsiin Iin avoimiin urheilutietomestaruuskilpailuihin olivat kysymykset laatineet tunnetut tietokilpailumiehet Pertti ja Aki Huovinen. Tämä parivaljakko, isä ja poika, saivat kilpailijoilta kiitosta hyvin laadituista kysymyksistä, joita oli kaikkiaan 80 urheilun eri sektoreilta.

Tietokilpailuja aktiivisesti kiertävät joukkueet totesivat kysymysten tason lissä olevan maan huipuluokkaa ja sanan hyvin järjestetyistä urheilutieto-

kilpailuista leviävän vuosi vuodelta laajemmalle alueelle.

Tällä kertaa voiton vei oululainen Yhden topparin taktiikka 59 pisteellä. Toiseksi tullut Mastorontit joukkue saalisti 51,50 pistettä. Kolmanneksi sijoittui lisäkysymyksen turvin Hakkaraisen nimipäivä ennen Pääkkikankaan Raittiusyhdistystä. Molempien pistemäärä oli 49,75.

TULOKSET

1. Yhden topparin taktiikka 59 p, 2. Mastorontit 51,50 p, 3. Hakkaraisen nimipäivä 49,75 p, 4. Pääkkikankaan Raittiusyhdistys 49,75 p, 5. Karsikkolammen Kisaajat 45 p, 6. Naseva 43,50 p, 7. Dinglet 40,75 p, 8. RisSastuuri 31,50 p ja 9. Pasmat sekaisin 28,75 p. MTR

Heikki Tiiron katkeamaton sarja Illinjuoksujä jatkuu

Illinjuoksut tältä vuodelta on juostu. Päätöstapahtumaa vietettiin perjantaina 27.9. leppoisassa syysässä.

Osallistujia kesän 18 tapahtumaa keräsivät yhteensä yli 700, joista lapsia ja nuoria kakkosella noin yksi kolmasosa. Viimeisen vitosen hallitsija oli Illin isäntä Hannu Niemelä, jolla harjoitusmahdollisuudet reitille avautuvat kotipihalta.

Vuoden Illinjuoksijana palkittiin yhdettätoista kertaa peräkkäin Heikki Tiiro, jolta ei yksikään juoksu ole jäänyt vuosien aikana väliin. Illinjuoksujä Heikille on kertynyt yli 200. Keväällä vihoitellut jalkakin on kesän aikana kuntoutunut, joten hän juoksi kesän parhaansa tässä kauden päättäneessä juoksussa.

Kauden vaihtumista testijuoksuihin juhlistettiin lopuksi pannarikahveilla ja parhaiden muistamisella. MTR

Matti Tiiro tarjoili vaimonsa Sarin paistamaa makoisaa pannaria. Kahvitarjoilijana toimi kesän aikana reilut 10 000 kilometriä pyöräillyt Eino Nyman.

Pertti Huovinen palkitsee Heikki Tiiron yhdettätoista kertaa peräkkäin vuoden Illinjuoksijana. Heikki on vuosien aikana juossut Utsjoelta Helsinkiin vastaavan matkan Illin vitosia.

Tämän kauden viimeisten Illinjuoksujen nopein oli Hannu Niemelä.

Pertti ja Aki Huovisen tuloslaskentaa seurattiin tarkasti.

Puistoamun leikkien ja laulaen

Iin seurakunnan perhetyön puistoamunsa syyskuun viimeisenä maanantaina lapset pääsivät osallistumaan pyhäkouluun, sekä leikkimään ja laulamaan. Seurakunnan perhetyöntekijä Irmeli Hietapellon ja lasten yhteistyöllä kirkonkellot soivat liikunta- ja leikkipuiston hiekkalaatikolla,

sekä Jeesus kohtasi tiellä kymmenen sairasta.

Puistoamun osanottajat koostuivat tällä kertaa perhepäivähoitajista lapsineen, jotka olivat tulleet yhteen vaihtamaan kuulumisia ja saamaan uusia kavereita.

-Nämä ovat tärkeitä hetkiä meille perhepäivähoitajille. Saamme kohdata

toinen toisiamme ja lapset saavat uusia kavereita oman hoitoryhmän ulkopuolelta, Sirpa Virtanen totesi puistoamun merkityksestä.

Iin seurakunnan puistoamut aloitettiin elokuussa ja niitä on tarkoitus jatkaa ainakin lokakuun. MTR

Heidi Krohns oli saapunut puistoamun lasten kanssa Alarannalta ja iloitsi seurakunnan aloittamasta toimintamuodosta.

Leonel Vikström soittaa "kirkonkelloa" pyhäkouluun alkamisen merkiksi seurakunnan perhetyöntekijä Irmeli Hietapellon avustaessa.

AML GYM
KUNTOSALI | PERSONAL TRAINING | URHEILUHIERONTA

KUNTO KLUBI
KUNTOSALI & HIERONTAPALVELUT
Kauppatie 12, li • P. 040 568 4068
www.iinkuntoklubi.fi

Eläkeliiton Iin yhdistyksellä 45-vuotisjuhlakahvit

Ansio- ja viirikokouksen saajat yhteisessä. Huomionosoituksen saajista paikalla olivat: takarivissä kolme miestä vasemmalta: Sakari Tolonen, Sulo Koskela ja Markku Veijovaara. Muut vasemmalta lukien: Eila Liedes, Raili Koskela, Sisko Kurttila, Seija Aho, Pirkko Honkanen, Vellamo Puolakka, Taimi Hautala, Raija Haverinen, Reino Haverinen.

Sulo Koskela muisteli mitä kaikkea yhdistyksessä on vuosien aikana tapahtunut.

Eläkeliiton Iin yhdistys juhlisti 45 vuotista toimintaansa tarjoamalla juhlakahvit herkkuja notkuvasta pöydästä Iin seurakuntatalolla 3.10. Yhdistys on perustettu 19.9.1974. Yhdistyksen tarkoituksena on ylläpitää ikääntyvien ihmisten henkistä ja fyysistä virkeyttä ja toimintakykyä järjestämällä toimintaa ja tapaamista. Säännölliset kokoontumiset ovat parillisen viikon torstaina klo 12 Iin seurakuntatalon salissa.

Toimintaa täydentävät kuoro, liikunta, vapaaehtoistyö, kulttuuri ja matkat, jäsenten toiveiden mukaan. Toimintaa ohjaavat arvot ovat, inhimillisuus, oikeudenmukaisuus, tasa-arvo, yhteisvastuu ja vuorovaikutus. Jäseniä Iin yhdistykses-

sä on noin 200. Yhdistyksen puheenjohtajana toimii Anja Nenonen ja sihteerinä Raili Koskela.

Juhlakahveilla seurakuntasali täyttyi juhluvieraista, jotka muistelivat menneitä vuosikymmeniä yhdessä yhteenvedon yhdistysajaltaan tehneen Sulo Koskelan kanssa. Yhdistyksen kuoro esitti Sakari Tolosen johdolla laulut "Valkoinen lintu" ja "Viimeiset veneet". Reeta Joensuun tunteikas runo "Isoäiti Maria" sai monet mieteliäiksi.

Juhlan leppoisasti paikallisella murteella juontanut Pentti Puolakka nauratti useaan otteeseen niin tervehdysten juhlaan tuoneita kuin juhlayleisöäkin. Tervehdykset juhlaan toivat Eläkeliiton Pohjois-

Eläkeliiton kultaisen ansio- ja viirikokouksen saajat Sakari Tolonen ja Sulo Koskela.

Pohjanmaan piirin puheenjohtaja Paavo Leskinen Pyhäjärveltä, Iin kunnanjohtaja Ari Alatosava, sekä Iin seurakunnan kirkkoherra Tapani Ruotsalainen.

Paavo Leskinen totesi maaseudulta puuttuneen 1960 ja 1970 lukujen taitteessa vähäväkisten oma eläkeläisjärjestö.

-Tähän tarpeeseen perustettiin Eläkeliitto, joka otti tavoitteekseen oman paikallisjärjestön saamisen maan joka kolkkaan. Tällä hetkellä liitolla on 401 paikallisjärjestöä, joissa yhteensä reilut 130 000 jäsentä.

Tapani Ruotsalainen iloitsi Eläkeliiton ja seurakunnan yhteistyöstä, todeten eläkeläiskuoron esiintyneen useissa seurakunnan tilaisuuksissa.

-Raamatussa ikä tuo viisautta ja harkintaa. Se on yksi seitsemästä hyveestä. Harmaat hapsset tulee nähdä kunnia-asiana ja saada vuodet kunniaan, kirkkoherra totesi tervehdyksessään.

Kunnanjohtaja Ari Alatosava totesi Iillä menevän ihan hyvin pikkukolotuksista huolimatta. Koululaisia Iissä on enemmän kuin koskaan ja lukion veto-voima on

kasvanut ennätyskelliseksi.

-Kunta on kuntalaisia varten ja hyvinvoinnin edistäminen on kunnan tärkein tehtävä. Usein ei edes huomata mitä kaikkea kunta palveluina tuottaa. Jokainen voi vaikuttaa mitä kunnassa tehdään ja olla positiivisella asenteella tekemässä Iistä entistä paremmin voivaa kuntaa, Alatosava totesi.

Juhlissa muistettiin ansioituneita yhdistyksen jäseniä ansio- ja viirikokouksella ja viireillä, jotka luovuttivat piirin puheenjohtaja Paavo Leskinen, piirin toiminnanjohtaja Ulla Rasvala ja Iin yhdistyksen puheenjohtaja Anja Nenonen.

Eläkeliiton myöntämän kunnan ansio- ja viirikokouksen vastaanottivat Sulo Koskela ja Sakari Tolonen.

Piirin hopeiset ansio- ja viirikokoukset saivat Pirkko Honkanen, Raili Koskela, Seija Aho, Paula Suutari, Vellamo Puolakka, Markku Veijovaara. Iin yhdistyksen myöntöminä Eläkeliiton viirit luovutettiin Pirkko Honkaselle, Mauno ja Taimi Hautalalle, Reino ja Raija Haveriselle, Sisko Kurttilalle, Eila Liedekselle ja Mervi Jyrkäkselle. MTR

Seurakuntasali täyttyi juhluvieraista. Kuvassa etualalla vasemmalla Eläkeliiton Iin yhdistyksen puheenjohtaja Anja Nenonen, piirin puheenjohtaja Paavo Leskinen, kunnanjohtaja Ari Alatosava ja kirkkoherra Tapani Ruotsalainen. Oikealla juhlan leppoisasti juontanut Pentti Puolakka vaimonsa Vellamon kanssa.

PALVELUHAKEMISTO. IILÄISTEN PARHAAT PALVELUT!

Ilmoita Palveluhakemistossa. Ota yhteyttä p. 0400 499 745/Terttu Salmi

AUTOKATSASTUS, -MYyntI, -KORJAAMO, -HUOLTO JA -TARVIKKEET

Iin Autotarvike Oy
Kauppatie 6, 91100 Ii
(08) 8176 050, 045 312 5755
iinautotarvike@pp.inet.fi
Avoimma: ma-pe 9-17, la 9-13

- korjaamopalvelut
- autotarvikkeet
- hydraulikkaletkut
- työkalut
- Mobil-öljynvaihdot

UUTUUS! 3D -nelipyöräsuuntaus Pyydä tarjous!

HANKOOK renkaat kaikille teille

HIERONTA • FYSIKAALINEN HOITO • KUNTOSALIPALVELUA

Hyvinvointia ihmiseltä, ihmiselle
Fysioterapia • Jalka-, käsi- ja kasvohoidot • Hieronta

Kuivaniemen Fysioterapia & Kauneudenhoito
040 962 6504
www.kuivaniemenfysioterapia.fi

PITOPALVELUA

Pitokamu
arkeen ja juhlaan

Maistuvaan arkeen ja herkulliseen juhlaan
www.pitokamu.fi
050 3138881, pitokamu@pitokamu.fi

HAMMASLÄÄKÄRIPALVELUT

Furkan lissä toimivat hammaslääkärit:

FURKA
HAMMASLÄÄKÄRIKESKUS
OULULAISTA OSAAMISTA
YLI 35 VUOTTA

Jenni Alaranta Elias Sundquist Larissa Tursas

OULU: Kirkkokatu 27 A, 3 krs, p. 08 375 190
IIN PISTE: Valtarintie 2, p. 050 466 4899 - Ei toimistomaksua

NETTIAJANVARAUS www.furka.fi

Sohvalta lenkkipolulle tai salille?

- * Treeniohjelmat
- * Elintapamuutosvalmennus
- * Ravintovalmennus

kunnostamo Anu Suotula-Teppo
044 5577 677
www.kunnostamo.com

Kaikenlaiset juhlatarjoilut

- Maukkaat ruuat.
- Aidot kotileivonnaiset.
- Täyte- ja voileipäkakut sekä muut juhlaherkut.

PITOPALVELU
Taina Häkkinen
040 575 7192
hakkilatana@gmail.com

HIERONTA • FYSIKAALINEN HOITO • KUNTOSALIPALVELUA

Iilaakson Fysioterapia
Laitakuja 4, Ii
Liikuntakeskus Moven talo

- fysioterapia • akupunktio
- faskiamanipulaatio
- kotikäynnit ikääntyville

VARAA AIKA
puh. 050 5234 649 tai
www.iilaaksonfysioterapia.fi
Meillä myös ilta-aikoja

LIIKUNTAKESKUS
MOVE

Karpalotie 15 www.liikuntakeskusmove.fi
044 2085 738 pasi@liikuntakeskusmove.fi

SIIVOUSPALVELUITA

Siivouspalvelua ammattitaidolla
Ylläpito- ja perussiivous, rakennussiivous, ikkunoiden ja saunan pesut ym. Mukana siivousaineet ja välineet.

Siivouspalvelu SK CleanHome Ky
P. 0400 150 715 www.siivouspalveluskcleanhome.fi
sanna.kehusmaa@siivouspalveluskcleanhome.fi

KLASSINEN HIERONTA & SHIATSU

WWW.MONIXI.FI P. 045 2733 180

HIERONTA • KAUNEUDENHOITO

Hoitola avoimma ajanvarauksella ma-pe/la
Sopimuksesta palvelukoti-, laitos- ja kotikäynnit

HyvinvointiHoitola
Anna Sofia
Maksniementie 28, Maksniemi
Varaa aikasi
040 528 2208

SOITIN- JA LAITEHUOLTOA • SÄHKÖTÖITÄ

Merilapin Laite- ja Soitinhuolto
Kuusitie 35, 91100 Ii • P. 0400 747 194
laitejasoitinhuolto@gmail.com

Tukes S3 sähköurakointi-pätevyys

- Soitin- ja vahvistinkorjaukset
- Sähkölaite- / laitteistokorjaukset
- Esityslaitteistokorjaukset (valot, mikserit, mikrofonit ja kaiutinjärjestelmät)

KATSO LISÄÄ NETTISIVUILTANI
www.laitejasoitinhuolto.fi

JALKAHOITOA

Jalkahoitoja Iin alueella
Hoitolavastanotto Iilaakson fysioterapian tiloissa Laitakuja 4:ssä.
Myös kotikäynnit tarvittaessa.

Ajanvaraus:
www.iinjalkahoito.com tai
soita numeroon 045 784 01888
Tanja Kähkönen jalkahoitaja

Uutta!
ePassi käy maksuvälineenä jalkahoitoon

Lue
liSanomat netistä:
www.iisanomat.fi

Etelä- ja Pohjois-Iin jakokunnat tehostavat kalastusvalvontaa

Kalastus lienee Iin suosituin harrastus. Pelkästään Iijoen alaosaalla, voimalan ja Iin virkistyskalastusalueille lunastetaan vuosittain noin 1000 kalastuslupaa. Lisäksi kalastus on ammatti ja useille sivutulojen tuoja.

Kala on joka tapauksessa ilmastoystävällistä lähiruokaa. Rannikolta tai joesta pyydyttynä hiilijalanjälki on

pieni, kalalla voidaan korvata ostettavia ruokia, joilla on käytännössä aina pitempi hiilijalanjälki. Kalan syönni on oikeammin ympäristöystävällistä, kun kalan myötä vesistöön poistuu aina myös ravinteita (tätä voi miettiä, kun ilmasto- ja ilmastomuutoksesta puhutaan).

Kalastuksessa on kuitenkin useita säädöksiä, jotka eivät ole kaikille tuttuja. Ka-

lastajat voivat tietämättään rikkoa kalastusasetuksia ja -säädöksiä. Joskus tuki joku voi tietoisestikin yltyä saaliinhiimoon. Säädökset ovat tiedossa, mutta esimerkiksi jokisuun kalaväylälle pistetään verkkoja, kun siika alkaa nousta jokeen. Samoin yläaltaan kirjolohi-istutusten yhteydessä voi unohtua se, että on kyse virkistyskalastuksesta-

ta, alueelle on kolmen istutetun kalan päiväkiintiö.

Tällä kalastuskaudella kalastusvalvontaa on suoritettu pääosin Metsähallituksen kalastuksen kausivalvojen ja myös poliisien toimesta. Muutamiin rikkeisiin on jouduttu puuttumaankin. Mutta valtaosin kalastusasiat Iijoen kalastusalueella on jouduttu puuttumaankin. Mutta valtaosin kalastusasiat Iijoen kalastusalueella on

kuitenkin koko Iijokivarsi, joten mahdollisuus valvontaan ovat rajalliset.

Etelä- ja Pohjois-Iin jakokuntien ja Osuuskunta Team Kalan toimesta onkin päätetty tulevalle kaudelle tehostaa kalastusvalvontaa, erityisesti valvontaan oleellisesti liittyvää tiedotus- ja valvontatoimintaa. Yhteistyötä Metsähallituksen ja viran-

omaisten kanssa jatketaan, mutta erityisesti valvontaa kehitetään jokisuulla ja merialueella, jonne valvontatoimet ovat toistaiseksi olleet hyvin satunnaisia. Onhan se kalastajallekin mukava todeta, että joskus lupia kysellään, kun ne on aina kuitenkin ostanut ja ovat olleet kunnossa.

Risto Tolonen

Sadonkorjuujuhla Pohjois-Iin koululla

Pohjois-Iin koulun hyötykasvihuutarhasta saatiin runsas sato. Keväällä istutetut porkkanat, lantut, palkit, fenkolit, purjot, tillit, persiljat, härkäpavut, valkopajut, herneet ja ruohosipulit korjattiin talteen syyskuun puolivälissä. Sadonkorjuuseen osallistuneet

viidennen luokan oppilaat maistelivat ja puhdistivat sadon, josta valmistettua juurespaistosta koko koulu pääsi maistelemaan. Maistelun tuloksena sadonkorjaajien suosikiksi nousi fenkoli, joka kuulemma tuoksui ja maistui lakritsilta.

Koulun hyötykasvihuutarha on yhteisprojekti kyläyhdistyksen kanssa, joka on kustantanut kasvien kasvatusta laatu- ja siemenet, sekä mullat. Kesä ajan kasvatusta huolehtinut oppilas tittelillä "hyötykasvihuutarhuri" on saanut korvauksen kyläyhdistyksen varoista.

-Jatkamme hyötykas-

vipuutarhan kehittämistä tulevana kesänä ja sinne hankitaan valko- puna- ja mustaherukat, sekä omenapuu, kyläyhdistyksen puheenjohtaja Anita Sievänen kertoo.

Opettaja Lasse Rasin kangas on ollut aktiivisesti oppilaidensa kanssa hyöty-

kasvihuutarhaprojektissa.

-Oppilailla on ollut konkreettinen mahdollisuus seurata ruoan tietä siemenestä lautaselle ja havaita, ettei mitään heitetä hukkaan. Itse oman maan antimista tehty juurespaistos maistui eri lailla maukaalle, oli monen oppilaan toteamus, Las-

se kertoo.

Biokompostorin ansiosta koululla saadaan hyötykasvihuutarhaan katekompostia ja kompostimultaa omista biojätteistä tuotettuna. Pohjois-Iissä syödään tulevana-kin syksynä oman maan antimia alusta saakka itse tuotettuna. MTR

Keväällä istutettiin siemenet, joista hyötykasvihuutarhan kasvien taival ruokapöytään alkoi.

Syksyllä korjattiin runsas sato.

Oman maan tuotteista tehty juurespaistos maistui oppilaille.

YRITTÄJIEN AAMUKAHVIT

pe 18.10. klo 8-9.30

Chuan Yi -ravintola Iin Micropolis

Asiasisältönä on "ALAKKO NÄÄ DIGIÄ".

Aamun asiantuntijoina ovat

Maarit Tihinen Lapin amk:sta ja Jukka Kääriäinen VVT:ltä.

Lisäksi muutakin ajankohtaista yrittäjille.

Aamiaisen tarjoaa Iin Micropolis Oy.

Ilmoittautumiset tekstiviestillä: 040 743 8373,

sähköpostilla: jonna.backman@iilaakso.fi

Seuraava aamukahvitilaisuus pe 15.11. klo 8. Aiheena: sisäilma.

Tervetuloa!

Iin yrittäjät ry

tecinspire

Mobiili- ja websovellukset
100 % asiakastyytyväisyydellä

www.tecinspire.com

ÄÄNESTÄ IIN KUNTA VUODEN KIRJASTOKUNTA -KILPAILUN YLEISÖN SUOSIKIKSI!

Muut finalistit ovat
Helsinki, Tampere, Mikkeli ja Kurikka.

Pidetään palkinto
Pohjois-Suomessa.
Viime vuonna tittelin
sai Sallan kunta.

Linkki äänestykseen löytyy
Iin kirjaston kotisivuilta.

KALASTUSVALVOJAKSI IJOKISUULLE

Tee meille anomus tehtävään

Valvontakoulutus järjestetään.

Valvontatyöstä maksetaan erillinen korvaus.

Sopii hyvin vaikka lisäansioksi.

Ota yhteyttä kala@ii.fi

Hakemuslomake: www.jakokunta.fi

Pohjois-Iin jakokunta, Etelä-Iin jakokunta,
Osuskunta Team Kala

KALASTAJAT IJOELLA!

Verkoissa, padoissa, rysissä

on oltava aina kalastajan yhteystiedot.

LIPPOAJAT valot lippoveneisiin.

Emosiikasumput Ilin laiturin yhteydessä

ja kunnantalon rannassa.

Elävät emokalat sumppuun, lähetä viesti

puh. 045 6051600 tai kala@ii.fi

Kaloista saa korvauksen.

Kauden jälkeen muista saalisilmoitus

Lisätietoa: Etelä- ja Pohjois-Iin kalastuskunnat/luvat

Luvat: Nenonen, Jäppinen, Kärkkäinen.

Ota esite mukaan.

Iiläisten lasten ja nuorten

syysloma 2019

Ma 21.10. Paintball Karhu

13-17 -vuotiaille. Karhun leirikeskuksessa.

Klo 12-15 Hinta 15 € sis. Pelit ja eväät

Lisätiedot: www.ii.fi/kalenteri

Ti 22.10. Retki X-ON -tapahtumaan

3.-6. luokkalaissille

Hinta 10€ sis ruokailu RAXissa, sekä kuljetukset

Lisätiedot: www.ii.fi/kalenteri

Ke 23.10. Retki Liisanlinnaan

Alakouluikäiselle Lähde mukaan seikkailemaan Liisan Linnaan!

Retkimaksu 10€. Sis. matkat, pääsyliput ja eväät

Ilmoittautumiset: 13.10. mennessä osoitteessa:

www.iinseurakunta.fi/info-ja-asiointi/ilmoittautumiset

Lisätietoja: Iin seurakunta/nuorisotyönohjaaja Nina Peltola

p. 040-5157662 www.liisanlinna.fi

Ke 23.10 ja to 24.10. Nuorisotila Majakka avoinna

3. lk - 6 lk. klo 14-17

7. lk-17 -vuotiaat klo 14-20

To 24.10. Keskiäikaiset Hourooti-turnajaiset

Klo 12-16 Ylirannan ratsutilalla

13-25 -vuotiaille

Lisätiedot: Keskiäikaiset Hourooti-turnajaiset Facebook-sivu

Kaikenlaiset
sivunvalmistus- ja
painopalvelut kauttamme.

VKK-Media Oy

Puh. 0400 385 281

vkkmmedia@vkkmmedia.fi

IiSanomat

Puh. 0400 385 281

info@iinlehti.fi

www.vkkmmedia.fi

YLI-OLHAVAN MAAMIESSURALLA
Oijärventie 1091 Yli-Olhava

BINGO

Bingo su 13.10.2019 klo 17.00

Palkinnot: irtolehti 100 €, viikko 5*30 € + 50 €, vitosbingo: 20 € + 50 € + 100 €.

Kuponkien hinnat: irtolehti 2 €, viikko 6 €, vitosbingo 5 €
Lisäksi arvontaa. Kahvio avoinna. Tervetuloa!

BINGO

Kuivaniemen nuorisoseuralla
Kirkonkyläntie 17 Kuivaniemi

SU 20.10.2019 klo 16.00

Palkinnot:
830 € mp | 500 € pr 51
2 x 100 € | 5 x 50 €

Torttukahvi-
tarjoilu

Seuraava bingo 27.10 klo 15.00. Tervetuloa!

Iin Laulupelimanneilla 22. Iin Syysoitto -konsertti

Viime vuoden Syysoitossa oli yleisöä salin täydeltä.

Iin Laulupelimannien järjestämä Iin Syysoitto -konsertti on sunnuntaina 13.10. kello 14 Valtarin koululla. Järjestyksessään 22. syyskonsertti, sisältää runsaasti monipuolista kansanmusiikkia ja kuorolaulua eri soitin- ja lauluryhmien esittämänä.

Ennen varsinaista konserttia pelimannit soittavat yleisön sisään tullessa tervetulo musiikkina suomalaisia ja muistakin maista peräisin olevia kansansävelmiä ja muutamia Konsta Jylhän kappaleita. Konsertin aloittaa kaikkien soitto- ja lauluryhmien yhteinen suurorkesteri. Sen jälkeen vuorottelevat soitinryhmät ja kuorot.

Soitinryhmiä on useita. Kemistä on mukana kaksi soitinryhmää. Akustiset on mandoliini/ kitara/basso kokoonpano, joka esiintyy laulusolistinsa Arja Havakan kanssa.

Kemistä tulee myös soitto- ja lauluryhmä Tikkarit. Oulun Huuliharppupelimannit esittävät nimensä mukaisesti kappaleita huuliharpuille sovitettuna.

Oulusta on mukana myös Pohjankartanon mandoliini-orkesteri, joka soittaa omille instrumenteilleen sovitettuja kappaleita eri maista.

Iin Laulupelimannit ja

Kuivaniemen ja Simon Pelimannit esittää yhdessä useampiaänisiksi sovitettuja kansanlauluja.

Iin Laulupelimannit esiintyy konsertissa pienemmällä ja suuremmalla kokoonpanolla. Tällä kertaa konsertissa kuullaan muutama omakin sävellys.

Ii-Team - soitinryhmä koostuu Iin ja Kuivaniemen soittajista. Ohjelmistossa on vanhaa, Oulun seudulla soitettua musiikkia 1800-luvun alkupuolelta. Kappaleet ovat hyvää soitotaitoa vaativia katrilleja, polskia jne, joita on soitettu mm. pohjan pääkaupungeissa ja hoiveissa 1800-luvulla.

Lisäksi soittamme kansanmusiikkia monista maista, mm. Irlannista, Italiasta, Amerikasta jne. Iistä on mukana ensimmäistä kertaa myös Iin Kansalaisopiston aikuisten lauluryhmä. Haaparannalta tulee mukaan Juuret Suomessa - kuoro.

Konsertin päättää kaikkien esiintyjien yhteisesitys, jossa yleisökin pääsee osallistumaan yhteislauluun. Käsiohjelman ostaneiden kesken arvotaan arpajaispalkintoja. Konsertti on kahvikonsertti. Salin perällä toimii kahvila koko tapahtuman ajan.

Unto Kukka

Jakkukyläläiset olivat saapuneet kyläyhdistyksen puheenjohtajan Hannu Kaiston johdolla seuraamaan kunnanvaltuuston kokousta.

Jakkukylän riippusilta toteutuu

Kunnanvaltuusto hyväksyi lisärahoituksen

Jakkukylään suunniteltu riippusilta sai sinetin Iin kunnanvaltuuston kokouksessa 30.9.

Pitkän keskustelun ja äänestyksen jälkeen kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen esityksen hyväksyä Mestek Oy:n tarjouksen 779 000 euroa sillan rakentamisesta. Samalla kunnanvaltuusto hyväksyi talousarviomuutokset ja muutti vuoden 2019 talousarvion investointiosan määrärahan Jakun sillan rakentamiseksi 345 000 euroksi.

Vuodelle 2020 kunnanvaltuusto sitoutui myöntämään hankkeen loppuun saattamiseksi 505 000 euron määrärahan. Jakun riippusillan kokonaiskustannuksiksi tulee näillä muutoksilla 850 000 euroa, aiemmin hyväksytyyn 550 000 euron sijaan. Kunnanhallituksen esitys oli syntynyt äänestyspäätöksenä äänin 7-3, 1 tyhjää. Sillan vaatimaan lisärahaa kunnanhallituksessa kannattivat Pekka Koskela, Veli Paakkola, Risto Säkkinen, Helka Tapio, Leena Tiiri, Johannes Tuomela ja Sanna Valaja. Lisärahan myöntämistä kunnanhallituksessa vastustivat Mika Hast, Petteri Tervonen ja Oili Kaleva. Aini Autio äänesti tyhjää.

Kunnanvaltuustolle silta-hanketta ja sen vaikutuksia koulukuljetuksiin esittelivät tekninen johtaja Janne Jokelainen ja opetusjohtaja Tuomo Lukkari.

Tekninen johtaja kertoi käyneensä Pohjois-Ruotsissa tutustumassa vastaavaan 100 metriä pitkään riippusil-

ta. Hän esitti valtuutetuille matkalla kuvattua videon sillalla kulkemisesta ja mahdollisista haasteista.

-Ennakolta ei varmuudella tiedetä miten lähes 200 metrin silta tulee käyttäytymään. Talvikunnossapidon haasteet ja mahdollinen sillan ritiläkannen jäätymisen nähdään ensimmäisenä talvena. Riippusilta heiluu ja sen kokeminen on yksilöllistä, Jokelainen totesi valtuutetuille.

Jos kunnanvaltuusto hyväksyy kunnanhallituksen esityksen, päästään siltaa rakentamaan marraskuun alussa ja maatyöt tehdään tämän vuoden aikana. Metallirakenteet kootaan paikalleen sulan veden aikana muutamassa viikossa, oli teknisen johtajan viesti rakentamisaikataulusta.

Opetusjohtaja Tuomo Lukkari keskittyi esityksessään sillan rakentamisen vaikutuksiin oppilaskuljetuksiin ja niistä mahdollisesti saataviin säästöihin.

-Sillasta saadaan hyötyä, jos se todetaan turvalliseksi koulureitiksi, Jakun koulun oppilaskuljetukset vähenevät merkittävästi ja Valtarin koulun oppilaiden kuljetukset vähenevät, opetusjohtaja aloitti.

Lukkari totesi, ettei Jakkukylän siltaa lueta kevyen liikenteen väyläksi, eikä sitä oikein voi määrittellä voimassaolevien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Näin ollen sillan vaarallisuutta ei erikseen määritellä. Iissä on aiemmin määritelty kahden sillan vaarallisuus, 4-tien silta Kuivajoen yli ja

Rautasilta Iijoen yli Iin Asemalla.

-Jakkukylän riippusilta on kunnan omistama, joten kunta määrittelee, onko se turvallinen koulutieksi. Käytettävissä olevien tietojen pohjalta tulen pitämään siltaa turvallisena koulutienä kaikille ikäryhmille. Jos eteeni tuodaan lääkärin tai psykiatrin lausunto, ettei joku lapsi pysty siltaa käyttämään, kunnioitan lausuntoa ja lapselle järjestetään koulukuljetus, Tuomo Lukkari kertoi.

Olettamuksella, että kaikki pystyvät siltaa käyttämään, oli Lukkari päättänyt laskelmissaan reilun 84 000 euron vuotuisiin säästöihin koulukuljetuksissa Jakun ja Valtarin koulujen osalta, sisältäen veneenkuljettajan palkkausmenot.

Valtuutettujen puheenvuoroissa tuotiin esille huoli kunnan taloudellisesta tilanteesta, johon sillan rakentamiskustannusten huomattava nousu alkuperäisistä sopii huonosti. Suurinta huolta asiasta kokouksessa kantavat valtuutetut Oili Kaleva, Petteri Tervonen ja Harri Sanaksenaho. Myös sillan talvikunnossapito ja kustannukset sen osalta huolettivat monia valtuutettuja.

Sillan puolesta kohonneista kustannuksista huolimatta käyttivät puheenvuoroja useat valtuutetut.

-Jos siltaa ei toteuteta nyt, hyväksymme joka vuosi reilut 80 000 euroa lisää koulukuljetusmenoja vuodessa. Silta maksaa itse

itsensä kymmenessä vuodessa, valtuutettu Risto Säkkinen totesi. Hän uskoi kunnan saavan lisäavustustakin valtion taholta ja myönteistä päätöstä 150 000 euron lisäavustushakemukseen.

Kohonneisiin kustannuksiin vedoten Petteri Tervonen esitti, ettei kunnanvaltuusto hyväksy kunnanhallituksen esitystä, eikä määrärahamuutoksia tehdä. Esitystä kannattivat valtuutetut Oili Kaleva ja Harri Sanaksenaho.

Suoritettua äänestystä kunnanhallituksen esitys sai 26 ääntä ja Tervosen esitys 9 ääntä. Kunnanvaltuuston päätöksellä sillan rakentaminen voi alkaa, kokonaiskustannusten ollessa 850 000 euroa.

Kunnanvaltuutetuista lisämäärärahaa kannattivat Eero Alaraasakka, Aini Autio, Heli-Hannele Haapaniemi, Hannele Hekkala, Pertti Huovinen, Taina Häkkinen, Jari-Jukka Jokela, Pentti Jokela, Martti Kaarre, Reijo Kehus, Sauli Keltamäki, Pekka Koskela, Vee-ra Kuha, Teijo Liedes, Veli Paakkola, Risto Säkkinen, Kati Söddö, Leena Tiiri, Johannes Tuomela, Sanna Valaja, Tiina Vuononvirta, Aili-Marja Alaraasakka, Petteri Hyvönen, Mervi Jyrkäs, Seppo Keltamäki, Pentti Soiri.

Vastaan äänestivät Mika Hast, Oili Kaleva, Hilikka Kalliorinne, Tauno Kivellä, Jussi Kurttila, Harri Sanaksenaho, Petteri Tervonen, Petteri Mäenpää, Jukka Pietikäinen. MTR

Sdp:n Seppo Keltamäki ja Risto Säkkinen, sekä vihreiden Martti Kaarre, Heli-Hannele Haapaniemi ja Tiina Vuononvirta äänestivät sillan lisämäärärahan puolesta. Demarit perustelivat sillan rakentamista taloudellisesti järkevänä investointina. Vihreät painottivat lisäksi ympäristöarvoja ja uuden sillan vaikutusta ihmisten liikkumiseen, lisäten kävelyä ja pyöräilyä.

Li haluaa tehostaa jätteiden kierrätystä

Kotitaloudet pääsevät kilpailuttamaan jätehuoltonsa

Jätelain uudistus tuo muutoksia kuntien jätehuoltoon 1.1.2021 alkaen, jolloin muun muassa biojätteen ja muovin erilliskeräily tulee tarjota kaikille kuntalaisille. Iin kunta haluaa ilmastotyön edelläkävijänä olla eturintamassa tehostamalla jätteiden kierrätystä.

Oululainen Wastebook Oy ja Iin kunta aloittavat yhteistyön tavoitteenaan nostaa jätteiden kierrätystä ja parantaa kaikkien kuntalaisten mahdollisuuksia osallistua kiertotalouteen. Wastebookin kehittämä uniikkia kiertotalouden palvelua, joka perustuu helppokäyttöiseen mobiilialustaan, pilotoidaan Iissä.

Alusta yhdistää jätteiden tuottajat ja niiden käsittelijät samalle foorumille, jonka kautta kunnat, kotitaloudet,

taloyhtiöt ja yritykset voivat kilpailuttaa jätehuoltonsa ja laskea oman kierrätysasteensa.

Iiläiset voivat kilpailuttaa jätepalvelunsa verkossa osoitteessa wastebook.fi/home. Käyttäjä voi valita mitkä jätelajit hän haluaa kierrättää ja näkee samalla laskurin avulla valintansa vaikutukset kierrätysasteeseen. Alusta välittää käyttäjän tarjouspyynnön jätteilyhtiöille ja vastaavasti yhtiöiden tarjoukset käyttäjille.

Iin tavoitteena on kierrättää vähintään 55 prosenttia yhdyskuntajätteistä, hyödyntää vähintään 70 prosenttia rakennus- ja purkujätteistä materiaalina, sekä vähentää jätemäärää vuoden 2000 tasolle.

EU:n tavoitteena on saa-

da kotitalousjätteistä kiertoon 55 prosenttia vuoteen 2025 mennessä ja 60 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Iiläisten jätteistä saadaan tällä hetkellä kiertoon 36 prosenttia.

Poltaminen ei ole ratkaisu

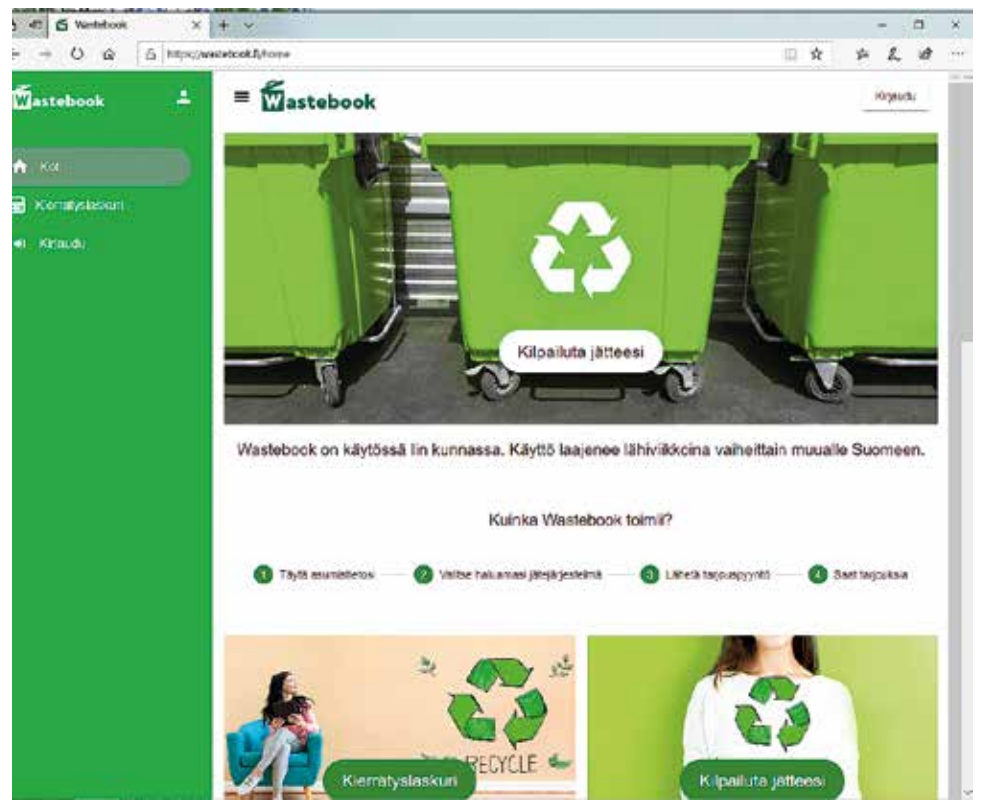
-On järjetöntä, että otamme aina käyttöön uuden raaka-aineen ja tuote heitetään käytön jälkeen pois. Tuotteet pitää saada uudelleen käyttöön mahdollisimman tarkasti. Kierrätys on globaalikysymys, johon pitää pystyä löytämään pian ratkaisu, saadaksemme kierrätysasteen maailmanlaajuisesti nostettua kuudesta prosentista EU:n tavoittelemalle tasolle, Iin kunnanjohtaja Ari Alatossava toteaa.

Alatossava jatkoi, ettei nykyinen käytäntö, jossa valtaosa jätteestä poltetaan, ole hyvä vaihtoehto.

-Meillä on siirrytty penkaan ajamisesta jätteiden polttamiseen. Se tarkoittaa kuitenkin vain siirtymistä kaikista pahimmasta vaihtoehdosta toiseksi pahimpaan.

Kunnanjohtaja toivookin iiläisten aktiivisesti käytävän avautunutta mahdollisuutta kilpailuttaa jätehuoltonsa. Mitä useampi lähtee mukaan kilpailuttamaan ja mitä useampi toivoo voivansa kierrättää eri jätelajeita omalla tontilla oleviin jätteistöihin, sitä nopeammin jätteilyhtiöt eri vaihtoehtoja tarjoavat.

-Jätteistö eivät vie enemmän tilaakaan, jos jätteilyhtiöt huomaavat kysyntää olevan esimerkiksi monilokeroastioille. Niissä jätteistö on jaettu useaan osaan ja sekajätteen määrän on huo-

Iiläiset voivat kilpailuttaa jätepalvelunsa verkossa osoitteessa wastebook.fi/home.

mattu pienenevän oleellisesti, Alatossava kannustaa kuntalaisia rohkeasti toivomaan uusia ratkaisuja jätehuoltoon tarjoavilta yhtiöiltä.

Kunnan kiinteistöissä seurataan eri jätelajikkeiden kuten paperin, pahvin, biojätteen, metallin, lasin ja muovin määriä ja kierrätysaktiivisuutta. Syksyn aikana Nikkarin päiväkotia, Haminan koulu sekä keskuskeittiö Merta ottavat käyttöön parikymmentä uudenlaista jätteistöä, joiden etäluevat sensorit mittaavat kierrätettävien jätteen määriä. Datan avulla astioiden tyhjennysvälejä ja kuljetusreitit pystytään tehostamaan, joka pienentää kuljetuskulua ja hiilidioksidipäästöjä.

-Odotamme innolla uu-

sien älykkäiden jätteistöiden saapumista. Ne sopivat hyvin myös Iin kouluissa ja päiväkodeissa käytössä olevaan 50/50-malliin. Mallissa opetetaan esimerkiksi säästämään vettä ja sähköä, Iin ateria- ja tilapalveluliikelaitoksen johtaja Anne Hautamäki toteaa.

Iistä maailmalle

Wastebookin tavoitteena on laajentaa palvelu koko maata kattavaksi ja tähyää tällä Tecinspiren teknisesti kehitämällä alustalla myös maailman markkinoille.

Tiedotustilaisuuden keskusteluissa pohdittiin myös mahdollisuutta saada raaka-aineiksi kelpaaville jätelajeille eri hinta niiden puhtauden ja kierrätys-

seen tulevan materiaalin laadun perusteella. Tämä voisi tarkoittaa kotitalouksille ja taloyhtiöille vaikkapa maksutonta jätehuoltoa, jos jätteiden keräilyllä saisi tulonsa kierrätysmateriaalia hyödyntäviltä yrityksiltä.

-Meillä olisi mahdollista käyttää Kiimingin-tehtaalamme kaikki seutukunnan kierrätyspaperi, mutta nyt sitä menee poltettavaksi ja joudumme tuomaan paperia Ouluun etelästä, operatiivinen johtaja Lauri Törrö Ekovilla Oy:stä toteaa. Ekovilla Oy tuottaa puupohjaista lämmöneristettä tehokkaaseen ja kestäväan eristämiseen. MTR

Iin kunnanjohtaja Ari Alatossava kilpailuttamassa oman taloutensa jätepalveluita wastebook.fi palvelun kautta.

Mikko Ahokas Wastebook Oy:stä esitteli älykästä ja tehokasta jätehuoltoa kaikille edistävää palvelua, joka yhdistää jätteiden tuottajat ja niiden käsittelijät samalle nettifoorumille.

Teemu Kivioja Tecinspire Oy:stä esittelee wastebookin toimintaa. Mikko Ahokas ja Sami Heikkilä Wastebook Oy:stä seuraavat tarkkavaisina Teemun esitystä.